

คู่มือ

ฉบับ

ของกรม สกลนคร

ผู้เขียน

นายศักดิ์ดา แสนสุพรรณ หัวหน้าศูนย์ความเป็นเลิศด้านนongหาร
นายอิทธิพล นามโพธิ์ชัย รองประธานชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร

ช่างภาพ

นายศักดิ์ดา แสนสุพรรณ หัวหน้าศูนย์ความเป็นเลิศด้านนongหาร
นายอิทธิพล นามโพธิ์ชัย รองประธานชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร
ดร.ธนกร ราชพิลา อาจารย์สาขาวิชาพืชศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
นายภูมินทร์ ชันเงิน ศิลปินวาดภาพและช่างภาพอิสระ
นายสันติ พวงพิลา ช่างภาพอิสระ
นายสุรสีล เกษมศิริ ช่างภาพอิสระ
นายมานพ สาขันธ์โคตร ช่างภาพองค์การปกครองส่วนจังหวัดสกลนคร
นายสุวิทย์ ล้มเลิศเจริญวิเศษ ช่างภาพอิสระ
นายพิทยา หอมไกรลาศ ประธานชมรมนongหารมันน

บรรณาธิการ
ที่ปรึกษา

นายศักดิ์ดา แสนสุพรรณ หัวหน้าศูนย์ความเป็นเลิศด้านนongหาร
นายมงคล วงศ์กาฬสินธุ์ ประธานชมรมนกแอ่นเด้นเจอร์
ผศ.เพิ่มศักดิ์ ยี่มิน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
นายเจริญชัย ศิริคุณ ผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร
นายนิพนธ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ประธานชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร
นายนิพนธ์ มูลเมืองแสนยังยืน
นายนักสิทธิ์ สังข์จันทร์ เจ้าหน้าที่โครงการอาวุโสฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจัด
WWF Thailand

พิมพ์ครั้งที่ 1
ผู้สนับสนุน

มีนาคม 2567
องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงานประเทศไทย
(WWF Thailand) อาคารฟิสิกส์บิลด์ดิ้ง เลขที่ 9 ซอยประดิพัทธ์ 10
ถนนประดิพัทธ์ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
E-mail: www.wwf.or.th
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
เลขที่ 680 ถนนนิตโย ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000
โทรศัพท์ 042-970021, 042-970094 โทรสาร 042-970022
E-mail webmaster@snru.ac.th.

ผู้จัดพิมพ์

สมาคมส่งเสริมการพัฒนากลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน

282 หมู่ที่ 8 ตำบลเชียงสือ อำเภอพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร 47230

งานวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เลขที่ 680 ถนนนิตโย ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000

E-mail webmaster@snru.ac.th.

ออกแบบ/พิมพ์ที่

สมศักดิ์การพิมพ์

1773/30 ถนนรัฐพัฒนา ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร

จังหวัดสกลนคร 47000

โทรศัพท์ 042-711896

กิตติกรรมประกาศ

หนังสือ Bird Guide of Nong Han Sakon Nakhon เป็นหนังสือคู่มือการดูนกในพื้นที่ชุ่มน้ำหนองหารจังหวัดสกลนคร ที่จัดทำขึ้นภายใต้ความร่วมมือของภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาครัฐ และภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนตามพันธกิจของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำหรืออนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) ตามภาระกิจขององค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงานประเทศไทย (WWF Thailand) โดยหนังสือเล่มนี้จะประสบความสำเร็จสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดแรงสนับสนุน ช่วยเหลือ ผลักดัน เอื้อเฟื้อ และความเมตตา จากทุกภาคส่วน ดังนี้

ขอบคุณอาจารย์มงคล วงศ์กาฬสินธุ์ ศิลปินมรดกอีสาน สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) และนายนิพนธ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ประธานชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร ที่เป็นผู้จุดประกาย เสริมพลัง ผลักดันการทำงานการจัดทำคู่มือหนองหาร ด้วยดีเสมอมา

ขอบคุณทีมสำรวจนกจากชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร นำโดยนายอิทธิพล นามโพธิ์ชัย รองประธานชมรมอนุรักษ์นก และช่างภาพอิสระทุกท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่า ลงพื้นที่ในการบันทึกภาพ และสนับสนุนข้อมูลอันเป็นประโยชน์ เสมอมา

ขอขอบคุณนายศักดิ์ดา แสนสุพรรณ หัวหน้าศูนย์ความเป็นเลิศด้าน
หนองหาร สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ให้ความ
อนุเคราะห์ข้อมูลภาพนก และออกแบบหนังสือคู่มือนกเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วง
อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบคุณหน่วยงานภาครัฐ อันได้แก่ จังหวัดสกลนคร องค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น (อปท.) รอบพื้นที่ชุ่มน้ำหนองหาร สำนักงานประมงจังหวัด
สกลนคร สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร
สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสกลนคร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
สกลนคร และองค์กรภาคเอกชน ที่ให้เอื้อเฟื้อสถานที่ในการประชุมวางแผน
การดำเนินงาน ตลอดจนร่วมลงพื้นที่สำรวจนก ตลอดจนเป็นกำลังใจสำคัญ
เสมอมา

สุดท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือคู่มือนกหนองหาร จังหวัดสกลนคร
เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ และเพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการ
เรียนรู้ในเวชนก แก่ผู้สนใจ และการสร้างความเข้าใจ ตลอดจนสนับสนุนการ
ท่องเที่ยวของจังหวัดสกลนคร ต่อไป

คำนำ

หนองหารจังหวัดสกลนคร เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ 77,016 ไร่ หรือ 123 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมือง และอำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร หนองหารเป็นพื้นที่รองรับน้ำที่ไหลมาจากเทือกเขาภูพาน และพื้นที่โดยรอบ โดยมีลำน้ำพุงเป็นลำน้ำสายหลักที่ไหลลงสู่หนองหาร แล้วไหลลงลำน้ำก่ำ ก่อนลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

“คู่มือดูนกหนองหาร” เล่มนี้จัดทำขึ้นภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนของภาคการศึกษา ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน เพื่อเป็นการรวบรวมความหลากหลายของนก จำนวน 90 ชนิด ที่พบจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2565 – 2567 แบ่งเป็นนกประจำถิ่น จำนวน 59 ชนิด นกอพยพ จำนวน 15 ชนิด และนกประจำถิ่น/นกอพยพ จำนวน 16 ชนิด จากทีมสำรวจของฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจิต องค์กรกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงานประเทศไทย (WWF Thailand) สมาคมส่งเสริมการพัฒนาลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร ชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร อีกทั้งยังเป็นคู่มือให้กับมัคคุเทศก์นำเที่ยว และวิทยากรการดูนก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุ่มน้ำหนองหาร จังหวัดสกลนคร

คณะผู้จัดทำหวังว่า คู่มือดูนกหนองหาร “Bird Guide of Nong Han Sakon Nakhon” เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ปลุกสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์หวงแหวนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของนกในพื้นที่ชุ่มน้ำ หนองหาร ตลอดจนสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสกลนคร อันเป็นการใช้ประโยชน์ยกระดับคุณค่าด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนตามพันธกิจของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ หรือ อนุสัญญาแรมซาร์ ต่อไป

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ

คำนำ

บริบทหนองหาร

แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวดูนกในพื้นที่ชุ่มน้ำหนองหารสกลนคร

ข้อปฏิบัติในการดูนก

ข้อปฏิบัติในการดูนกในธรรมชาติ

ข้อกฎหมายที่ควรรู้ “กฎหมายคุ้มครองสัตว์”

นกในพื้นที่หนองหาร

1. นกเป็ดแดง
2. นกเป็ดคับแค
3. นกเป็ดเทาพันธุ์อินเดีย
4. ไก่ป่า
5. นกนางแอ่นบ้าน
6. นกกะปูดใหญ่
7. นกบั้งรอกใหญ่
8. นกกาเหว่า
9. นกอีวาบดักแตน
10. นกเขาไฟ
11. นกเขาใหญ่ หรือ นกเขาหลวง
12. นกเขาชวา หรือ นกเขาเล็ก หรือ นกเขาแขก
13. นกอีล้ำ
14. นกคู้ต
15. นกอีไก่อ

16. นกหนูแดง
17. นกฮูกชั้นคิ้วขาว
18. นกกวัก
19. นกเป็ดผีเล็ก
20. นกตีนเทียน
21. นกหัวโตเล็กขาเหลือง
22. นกอีแจว
23. นกพริก
24. นกแอ่นทุ่งใหญ่
25. นกนางนวลเกลบเคราขาว
26. นกปากห่าง
27. นกกาน้ำเล็ก
28. นกข่อนหอยดำเหลือง
29. นกยางโทนใหญ่
30. นกยางโทนน้อย
31. นกยางไฟธรรมดา
32. นกยางไฟหัวดำ
33. นกยางกรอกพันธุ์จีน
34. นกยางควาย
35. นกยางเปีย
36. นกกระสานวล
37. นกกระสาแดง
38. นกเหยี่ยวขาว
39. นกเหยี่ยวแดง
40. นกเค้าดิน

-
41. นกทะเลขาแดงลายจุด
42. นกตะขาบทุ่ง หรือ นกขาบ
43. นกกระรางหัวขวาน
44. นกกระเต็นหัวดำ
45. นกกระเต็นอกขาว
46. นกกระเต็นน้อยธรรมดา
47. นกจาบคาเล็ก
48. นกคอทับทิม
49. นกตีทอง
50. นกแอ่นพง
51. นกขมิ้นน้อยธรรมดา
52. นกอีเสือสีน้ำตาล
53. นกแซงแซวหางปลา
54. นกอีแพรดแถบอกดำ
55. นกอีกา
56. นกปรอดสวน
57. นกปรอดหน้าवल
58. นกปรอดหัวเขม่า
59. นกปรอดหัวโขน
60. นกเค้าแมว
61. นกกระजิบหญ้าสีเขียว
62. นกกระจิบธรรมดา
63. นกกระจิบหญ้าอกเทา
64. นกกิ่งไคร้แกลบหัวเทา
65. นกเอี้ยงสาธิตา หรือ นกสาธิตา

66. นกกิ่งโครงคอดำ หรือ นกเอี้ยงโครง

67. นกเอี้ยงหงอน

68. นกพิราบป่า

69. นกกางเขนบ้าน

70. นกกางเขนดง

71. นกยอดหญ้าหัวดำ

72. นกยอดหญ้าสีดำ

73. นกกินปลีอกเหลือง

74. นกกินปลีคอสีน้ำตาล

75. นกจับแมลงสีคล้ำ

76. นกกระจอกใหญ่

77. นกกระจอกตาล

78. นกกระจอกบ้าน

79. นกกระจาบธรรมดา

80. นกกระจาบทอง

81. นกกระต๊อดตะโพกขาว

82. นกกระต๊อดหัวชมพู

83. นกกระต๊อดสีอิฐ

84. นกอุ้มบาตร

85. นกเค้าลมหลังเทา

86. นกเค้าลมเหลือง

87. นกเค้าดินทุ่งเล็ก

88. นกพงพันธุ์ญี่ปุ่น

89. นกแขวก

90. นกคัตคูขาวดำ

บริบทหนองหาร

“

ความหลากหลายของนก
สัตว์น้ำ และพืชพรรณ
ในพื้นที่หนองหาร

สิ่งเหล่านี้เป็นฐานทุนทรัพยากรธรรมชาติ
ที่สำคัญทั้งหมดเป็นสายสัมพันธ์
ที่เกิดขึ้นจากการอาศัยอยู่ร่วมกันของ
สิ่งมีชีวิตต่างชนิดในระบบนิเวศ
ล้วนมีการพึ่งพาอาศัยกันและกัน ”

หนองหาร เป็นหนองน้ำจืดธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นถิ่นกำเนิดของนกประจำถิ่น และนกอพยพหลากหลายชนิด รวมถึงเป็นพื้นที่ผสมพันธุ์วางไข่ของปลานานาชนิด นอกจากนี้ระบบนิเวศตามธรรมชาติของหนองหารยังเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของชุมชนรอบหนองหาร ที่ตั้งเรียงรายอยู่ริมหนองหารได้เป็นอย่างดี ในช่วงฤดูฝนได้อาศัยน้ำปลูกข้าวส่วนหน้าแล้งก็ใช้พื้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชผักสวนครัว และที่สำคัญคือ “การจับปลา” ตลอดทั้งปีของชุมชนรอบหนองหารสร้างความมั่นคงทางอาหารให้ชุมชนอย่างยั่งยืน

การพัฒนาหนองหาร ของหน่วยงานภาครัฐเริ่มต้นให้ความสำคัญในการพัฒนาหนองหารมานานเมื่อ 83 ปี ที่ผ่านมา โดยการเริ่มก่อสร้างประตุน้ำกั้นน้ำกันล้นน้ำเก่าเมื่อปี พ.ศ.2484 เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาหนองหาร โดยมีจุดมุ่งหมายหลักให้หนองหารเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำของภาคอีสาน และเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการชลประทาน ชุมชนรอบหนองหารจึงเปลี่ยนแปลงไป ได้รับการพัฒนาเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม แต่เดิมหนองหารมีพื้นที่ 48,600 ไร่และภายหลังขยายเพิ่มเป็น 77,016 ไร่ หรือประมาณ 123 ตารางกิโลเมตร มีลำน้ำไหลลงสู่หนองหารหลายสาย โดยลักษณะเด่นของหนองหารมีเกาะดอน มากถึง 52 เกาะดอน มีพื้นที่รวมประมาณ 4,300 ไร่ โดยมีเกาะดอนสวรรค์เป็นเกาะที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุด เขตพื้นที่ผิวน้ำและปริมาณน้ำในหนองหารขึ้นอยู่กับระดับความสูงเก็บกักน้ำที่ต่างกัน

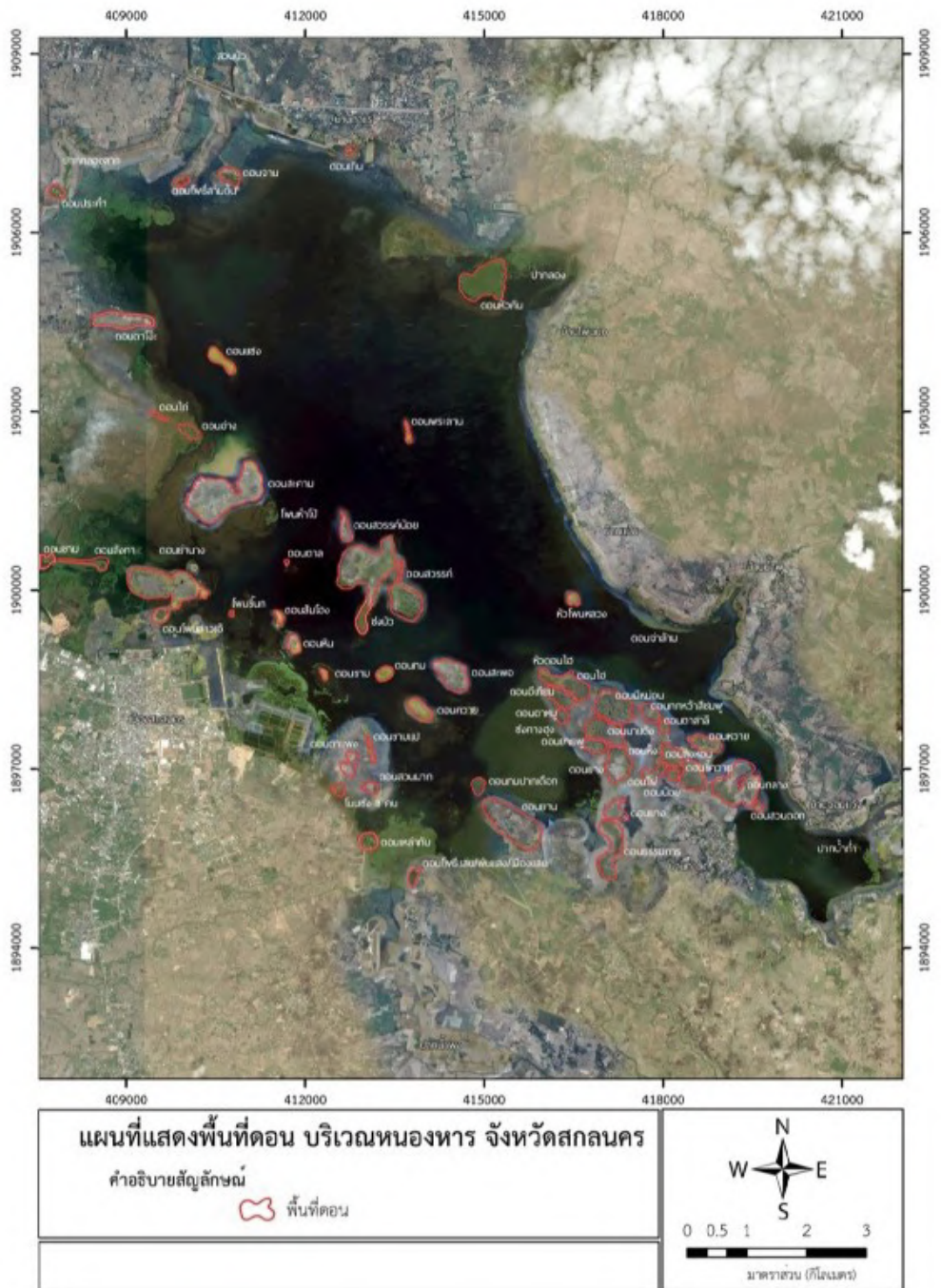

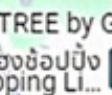

ด้วยศักยภาพของทรัพยากรและธรรมชาติของพื้นที่หนองหารพบว่า มีความหลากหลายทั้งด้านระบบนิเวศธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ความหลากหลายของพันธุ์ปลา ความหลากหลายของนกในพื้นที่หนองหาร และความหลากหลายของพืช สิ่งเหล่านี้ถือเป็นฐานทุนทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญหรือสายสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการอาศัยอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตต่างชนิดในระบบนิเวศ โดยก่อให้เกิดทั้งภาวะของการพึ่งพาอาศัยกันและกัน อันนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหนองหาร จังหวัดสกลนคร โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศและวิถีชีวิตชุมชน ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มในทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นจากการท่องเที่ยวแมลง อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึงและยั่งยืนในอนาคต จากทีมสำรวจขององค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงานประเทศไทย (WWF Thailand) สมาคมส่งเสริมการพัฒนาลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร และชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร

ระหว่างปี พ.ศ. 2565 – 2567 พบนกประจำถิ่นและนกอพยพที่อาศัยดำรงชีวิตและขยายพันธุ์ตามธรรมชาติในพื้นที่หนองหาร จำนวน 180 ชนิด จากการสำรวจโดยใช้กล้องส่องทางไกล และสามารถบันทึกภาพได้จำนวน 90 ชนิด โดยนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และช่างภาพอิสระชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติสกลนคร เพื่อยืนยันการมีอยู่ของนกนานาชนิดที่ส่งผลต่อคุณค่าของระบบนิเวศที่ความสมดุล โดยบทบาทสำคัญของนกตามธรรมชาติ โดยสามารถจำแนกตามอาหารที่กิน เช่น นกที่กินผลไม้ นกเหล่านี้จะช่วยฟื้นฟูป่า เพราะเมล็ดพืชที่นกกินจะถูกย่อยด้วยอินทรีย์ของนกกระตุ้นให้เมล็ดพันธุ์งอกได้ดีกว่าการปลูก ส่วนนกที่กินแมลง จะช่วยกำจัดและควบคุม

 แฟนที่เส้นทาง
เที่ยวดูนกในพื้นที่ชุ่มน้ำ
หนองหาร สกลนคร

1. สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี 80 พรรษา

ตั้งอยู่ที่ริมหนองหารตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีเนื้อที่ 120 ไร่ เป็นพื้นที่อาศัยของนกที่มีความหลากหลายแห่งหนึ่ง โดยนกที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มนกกระจาบ นกเอี้ยง นกแซงแซวหางปลา นกกินปลีอกเหลือง นกตีทอง กลุ่มนกพง และนกขมิ้นน้อยธรรมดา เป็นต้น

2. บริเวณสำนักงานประมงจังหวัดสกลนครและ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัดสกลนคร

เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัด เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงและอนุบาลพันธุ์ปลา มีบ่อน้ำขนาดใหญ่ ส่งผลให้มีความหลากหลายของพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งอาหาร โดยนกที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ นกยางกรอกพันธุ์จีน นกยางโทนใหญ่ นกยางโทนน้อย นกยางเปีย นกกระสาขาว นกเป็ดเทาพันธุ์อินเดีย นกกิ่งไคร้คอดำ และนกกวัก เป็นต้น

3. บริเวณพื้นที่หลังโรงเรียนเซนต์ยอแซฟสกลนคร

เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศ มีพืชน้ำที่หลากหลายชนิด ซึ่งนกจะใช้เป็นพื้นที่ในการอาศัย ผสมพันธุ์วางไข่ โดยส่วนใหญ่ นกที่พบ ได้แก่ นกปากห่าง นกกระสาแดง นกกาน้ำเล็ก นกเป็ดผีเล็ก นกอีแจว และนกยางกรอกพันธุ์จีน เป็นต้น

4. บริเวณพื้นที่ดอนขามและดอนลังกา

เป็นพื้นที่เกาะดอนที่ยื่นออกไปในหนองหาร มีพืชพันธุ์ไม้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะเป็นพื้นที่บัวแดงขนาดใหญ่ที่สุดในพื้นที่หนองหาร โดยนกส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ นกเป็ดแดง เป็ดคับแค นกเป็ดผีเล็ก นกพริก นกอีแจว กลุ่มนกยาง นกจาบคาเล็ก นกแซงแซวหางปลา นกอัญชันคิ้วขาว นกอีโก้ง และนกปากห่าง เป็นต้น

5. ดอนสะคาม

เป็นพื้นที่เกาะดอนที่มีน้ำล้อมรอบอยู่ห่างจากฝั่งชุมชน มีการใช้ประโยชน์ของชุมชนในการเลี้ยงควาย และอาศัยชั่วคราว ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ ทุ่งหญ้า โดยนกที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ นกช้อนหอยดำ เหลือบ นกปากห่าง กลุ่มนกยาง นกเป็ดแดง และนกตีนเทียน เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า เป็นแหล่งขยายพันธุ์ที่สำคัญของนกแอ่นทุ่งใหญ่

6. ดอนสวรรค์

เป็นพื้นที่เกาะดอนที่มีน้ำล้อมรอบอยู่บริเวณส่วนกลางหนองหาร มีการใช้ประโยชน์ของชุมชนในการและนักท่องเที่ยวในการเยี่ยมชมสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อ โดยไม่ยึดต้นที่สำคัญ คือ ต้นยางนา ที่พบขึ้นจำนวนมาก มีลำต้นสูงใหญ่โดดเด่น ส่งผลให้มันกปากเข้ามามีอาศัย ได้แก่ นกกางเขนดง เหยี่ยวแดง เหยี่ยวขาว และกลุ่มนกยาง เป็นต้น

7. บริเวณดอนหิน ดอนทก ดอนสะพอ ดอนทราย

เป็นพื้นที่ที่เกาะดอนที่มีน้ำล้อมรอบอยู่ห่างจากฝั่งชุมชน ไม่มีการใช้ประโยชน์จากชุมชนมากนัก ส่วนใหญ่เป็นแหล่งประมงของคนในพื้นที่ ส่งผลให้พื้นที่ไม่ถูกรบกวน เหมาะกับการเป็นแหล่งอาศัยและผสมพันธุ์ของนกนานาชนิด ได้แก่ กลุ่มนกยาง นกปากห่าง นกช้อนหอยดำเหลือบ นกเป็ดเทาพันธุ์อินเดีย นกเป็ดผีเล็ก นกอีโก้ง เหยี่ยวแดง เหยี่ยวขาว และ นกอีแจว เป็นต้น

8. คุสุด

เป็นพื้นที่ที่ลักษณะเป็นคุน้ำยื่นออกไปทางหนองหาร เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรม และเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ โดยนกที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ไก่แดง นกกระจาบ นกเอี้ยง นกแซงแซวหางปลา นกกินปลีอกเหลือง นกตีทอง กลุ่มนกพง นกอีโก้ง นกอีแจว นกเป็ดแดง นกเป็ดผีเล็ก นกคุต นกขมิ้นน้อยธรรมดา และกลุ่มนกยาง เป็นต้น

ข้อปฏิบัติในการดูนก

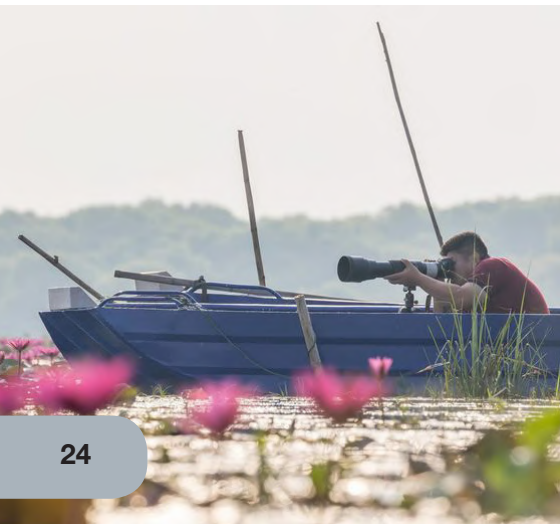
ข้อปฏิบัติในการดูนก

1. หากไม่ชำนาญในการดูนก ควรออกไปดูนกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 2-3 คน เพื่อเพิ่มโอกาสพบเห็นนกได้ง่ายขึ้น หากไปเป็นกลุ่มใหญ่ อาจทำให้นกตกใจได้ง่าย นอกจากนี้ควรชักชวนผู้ที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญเรื่องนกไปด้วย เพราะจะได้ช่วยเราจำแนกชนิดนกและอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับนกของเราให้มากขึ้น
2. ควรหาข้อมูลพื้นที่เป้าหมายที่จะไปดูนกก่อนล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อม เมื่อไปถึงสถานที่ดูนกแล้ว ต้องทำตัวให้เงียบที่สุด ไม่ควรพูดคุยโดยไม่จำเป็นหรือการส่งเสียงดัง การเคลื่อนไหวอย่างระมัดระวัง เนื่องจากนกเป็นสัตว์ที่ตกใจง่าย ดังนั้นต้องหลีกเลี่ยงการอยู่ในบริเวณที่เป็นจุดเด่น จนทำให้นกมองเห็น และไม่ยอมปรากฏตัวให้ดู หรือบินหนีไป
3. การแต่งกายไม่ควรใส่เสื้อผ้าที่มีสีฉูดฉาด ควรหาเสื้อผ้าที่มีเนื้อผ้ายืดหยุ่นสีและลวดลายเลียนแบบธรรมชาติ เช่น ชุดลายพราง เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าที่เหมาะสมกับการเดินป่า ทั้งนี้หากรู้จุดที่นกอาศัยเป็นประจำ ควรทำบังไพรเพื่อพรางตัว ไม่ให้นกตกใจ อีกทั้งยังสามารถเข้าใกล้มากขึ้น

4. พยายามสำรวจดู และ ฟังเสียงนกรอบ ๆ ตัว ใช้กล้องส่องทางไกลส่องหานกตั้งแต่บนพื้นดิน จนถึง เรือนยอดของต้นไม้รวมทั้งบนท้องฟ้า เพราะนกแต่ละชนิดอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน เช่น ไก่ป่าเดินหากินตามพื้น นกหัวขวานเกาะอยู่บริเวณลำต้นของต้นไม้ และนกจำพวกเหยี่ยวชอบบินหาเหยื่อกลางอากาศ

5. หากออกไปดูนกเป็นกลุ่ม เมื่อเห็นนกไม่ควรแย่งกันดู แต่ควรส่งกล้องจากตำแหน่งที่แต่ละคนยืน ถ้าไม่เห็นจริงๆ จึงค่อยเปลี่ยนตำแหน่งอย่างช้า ๆ และควรบอกตำแหน่งที่นกเกาะอยู่ให้ผู้ที่ยังไม่เห็นต่อกันไปแต่ต้องทำอย่างเงียบที่สุด ไม่ควรแสดงความตื่นเต้นหรือเสียงดังจนเกินไปจนนกบินหนีไป

6. หลังจากเห็นนกแล้ว ควรส่องกล้องดูนิ่ง ๆ พยายามสังเกตจดจำรายละเอียดต่าง ๆ ของนกให้มากที่สุด เช่น ขนาดรูปร่าง สีขน ลักษณะหัว ปาก หลังท้อง หาง ขา และตีน รวมทั้งพฤติกรรมที่นกแสดงออกอย่างชัดเจน หากสงสัยให้ถามผู้รู้เพื่อเพิ่มความรู้อีกหรือเปิดคู่มือดูนก แล้วจดรายละเอียดที่เห็นลงในสมุดบันทึก หรือหากมีกล้องบันทึกภาพก็สามารถบันทึกภาพเพื่อเป็นข้อมูลได้

7. ข้อปฏิบัติที่สำคัญที่สุดสำหรับนักดูนกทุกคนคือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อนก ไม่รบกวนนกจนเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสร้างรังวางไข่ ไม่ควรเข้าใกล้รังนกจนเกินไป รวมถึงการสัมผัสลูกนกโดยตรง ซึ่งจะทำให้ลูกนกติดตัวลูกนกได้ ทำให้นกอาจตื่นกลัวจนทิ้งลูกและรังไปได้ นักดูนกไม่ควรบุกรุกและเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของนกหรือเป็นต้นเหตุชักนำศัตรูเข้าไปได้

ข้อปฏิบัติในการดูนก ในธรรมชาติ

ข้อปฏิบัติในการดูนกในธรรมชาติ

1. นักดูนก ควรเตรียมความพร้อมของตนเองและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เริ่มจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เป้าหมายที่จะไปดูนกให้มากที่สุด โดยใช้วิธีการสอบถามผู้รู้ หรือผู้มีความเชี่ยวชาญในการชี้จุดหรือแหล่งอาศัยของนก นอกจากนี้ต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม เช่น สภาพภูมิอากาศ ลักษณะของภูมินิเวศ เส้นทางที่ใช้เดินดูนก และหากเป็นการดูนกทางน้ำควรใช้เรือที่มีความปลอดภัยและไม่มีเสียงเครื่องดังจนเกินไป ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้สามารถเตรียมอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมและครบถ้วน และที่สำคัญก่อนออกเดินทางควรตรวจเช็คอุปกรณ์อีกครั้งเพื่อไม่ให้หลงลืม เพราะอาจทำให้พลาดสิ่งที่สำคัญ

2. การแต่งกาย เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการเตรียมตัวก่อนออกไปดูนก นักดูนกต้องแต่งกายให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ไม่ควรใส่เสื้อผ้าที่มีสีฉูดฉาด ควรหาเสื้อผ้าที่มีเนื้อผ้ายืดหยุ่นสีและลวดลายเลียนแบบธรรมชาติ เช่น ชุดลายพราง เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว เพื่อป้องกันแมลงและหนามขีดข่วน สวมหมวกป้องกันศีรษะ และรองเท้าที่เหมาะสมกับการเดินป่า ทั้งนี้หากรู้จุดที่นกอาศัยเป็นประจำ ควรทำบังไพรเพื่อพรางตัว ไม่ให้นกตกใจ อีกทั้งยังสามารถเข้าใกล้นกได้มากขึ้น

3. การเตรียมอุปกรณ์

สำหรับการดูนกให้พร้อม เช่น กล้องส่องทางไกล คู่มือดูนก สมุดบันทึก ปากกาหรือดินสอ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดูนกและการบันทึกข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนก รวมถึงลักษณะทางกายภาพของนกที่พบ และอุปกรณ์เสริม เช่น กล้องบันทึกภาพ และวีดีโอ เครื่องบันทึกเสียง เข็มทิศ และแผนที่ภูมิประเทศ (หากมี) ฯลฯ ซึ่งอุปกรณ์เสริมเหล่านี้จะช่วยอำนวยความสะดวกได้ ควรพิจารณาตามความเหมาะสมและประโยชน์ใช้สอยในการดูนกแต่ละครั้งควรหาเป้หรือกระเป๋าสานที่ใส่ได้สามารถพกพาได้สะดวก เพื่อใส่อุปกรณ์ดูนกและของส่วนตัวขณะออกไปดูนก แต่ก็ไม่ควรนำมาจนเกินไปเพราะทำให้ต้องแบกของหนักโดยไม่จำเป็น

4. หากต้องใช้เวลาใน

การดูนกเป็นเวลานาน สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ **อาหารและน้ำดื่ม** เนื่องจากจุดที่ดูนกอาจอยู่ไกลแหล่งชุมชน หรือเป็นจังหวัดต่อเนื่องที่นกเพิ่งออกมาให้เห็น ซึ่งอาจเลยเวลาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ควรแจ้งจุดที่เราจะไปดูนกให้กับผู้ใกล้ชิดได้ทราบอย่างชัดเจนหรือการใช้โทรศัพท์ในการสื่อสารตามความจำเป็น หากเกิดอุบัติเหตุหรือสิ่งไม่คาดฝัน จะได้สามารถเข้าไปช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

5. การที่จะไปดูนกที่ไหนนั้น นักดูนกหน้าใหม่ควรเริ่มต้นจากการดูนกบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงที่อาศัยก่อน เช่นบริเวณสวนที่มีต้นไม้ บึงน้ำใส สวนสาธารณะ พื้นที่การเกษตร และป่าใกล้บ้าน เพราะนกส่วนใหญ่ที่พบตามชุมชนจะไม่ค่อยตื่นกลัวคน จึงดูและจำแนกชนิดได้ง่าย หากมีประสบการณ์และความชำนาญเพิ่มขึ้นแล้ว จึงค่อยไปดูนกป่า บนพื้นที่ที่เทือกเขาภูพาน พื้นที่ชุ่มน้ำหนองหาร โดยเวลาที่เหมาะสมกับการดูนกมากที่สุดคือเวลาช่วงเช้า เริ่มจากเวลา 06.00 – 09.00 น. เป็นช่วงที่ดีที่สุดสำหรับการดูนก นกส่วนใหญ่จะออกหากินตั้งแต่ช่วงเช้ามืด โดยช่วงเวลานั้นนกจึงค่อนข้างกระฉับกระเฉง ไม่หลบซ่อนตัว ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้อย่างเพลิดเพลิน จนถึงช่วงสายนกจะหลบพักผ่อนทำให้พบเห็นนกได้ไม่ยาก

ข้อกฎหมายที่ควรรู้ “กฎหมายคุ้มครองสัตว์”

นิยาม คำว่า สัตว์ป่าคุ้มครอง หมายถึง สัตว์ป่า
เพื่อการอนุรักษ์ ตามบัญชีแนบท้าย กฎกระทรวง กำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิด
เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2546 ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
พ.ศ. 2535

ข้อห้ามข้อบังคับบางประการ จากพระราชบัญญัติกวดกราบ

มีดังนี้

- สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นสัตว์ป่าที่ห้ามล่า พยายามล่า ห้ามค้า ห้ามนำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม่ว่าชนิดใด ห้ามล่าสัตว์ เก็บรัง ครอบครองที่ดิน แล่นทาง หรือเปลี่ยนแปลงแหล่งน้ำ ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ห้ามครอบครองสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ในกรณีที่สัตว์ที่ครอบครองเป็นสัตว์ที่มาจากการเพาะพันธุ์ที่ไม่ถูกต้อง จะต้องโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ห้ามเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ในกรณีที่การล่าเป็นการล่าเพื่อปกป้องตนเองหรือผู้อื่นหรือทรัพย์สิน หรือเหตุอื่นที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่ควรแก่เหตุ ไม่ต้องรับโทษ
- การห้ามการครอบครองและห้ามค้า มีผลไปถึงไข่และซากของสัตว์เหล่านั้นด้วย
- ห้ามเก็บหรือทำอันตรายรังของสัตว์ ยกเว้นรังนกอีแอ่น (นกแอ่นกินรัง) ซึ่งต้องได้รับอนุญาตเช่นกัน

พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

ล่าสัตว์ป่า มาตรา 54	ล่าสัตว์ป่า มาตรา 12 / ค้าสัตว์ป่าและซากสัตว์ป่า มาตรา 29	
(ไม่ใช่สัตว์ป่าคุ้มครอง/ สัตว์ป่าสงวน) จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.92)	สัตว์ป่าคุ้มครอง จำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับ ไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.89)	สัตว์ป่าสงวน จำคุก 3-15 ปี หรือปรับตั้งแต่ 300,000-1,500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.89 วรรคสอง)
	ครอบครองสัตว์ป่า/ซากสัตว์ป่า มาตรา 17 จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 500,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.92)	

ข้อมูลจาก: สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

นกในพื้นที่หนองหาร

90 ชนิด

จำแนกตามลำดับชนิด

นกเป็ดน้ำ

LESSER WHISTLING DUCK

1. นกเป็ดแดง

ชื่อภาษาอังกฤษ Lesser Whistling Duck

ชื่อวิทยาศาสตร์ Dendrocygna javanica

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ส่วนใหญ่พบที่ทะเลบัวแดงบริเวณ

ดอนลังกา คูสุต และริมฝั่งหนองหารที่คนไม่พลุกพล่าน

ลักษณะ ปากยาวสีเทา คอยาว และขายาว หน้าผาก

และกลางกระหม่อมสีน้ำตาลปนเทาคล้ำ หัว ลำคอ

และอกสีเนื้อแกมเทา ท้องสีแดงอมน้ำตาลปนเหลือง

มีลายขีดสีครีมตามแนวสีข้างตอนบน มีลายเกล็ด

สีแดงแกมน้ำตาล ขนคลุมหัวปีกสีน้ำตาลแกมแดง

ขนกลางปีกและขนปลายปีกสีน้ำตาลไหม้ ขนคลุม

บนโคนหางสีน้ำตาลแกมแดงสด ขาและนิ้วเท้าสีเทา

อาหาร เมล็ดข้าวเปลือกในนาข้าว พืชน้ำ สัตว์น้ำ

จำพวก ปลา กบ และไส้เดือน เป็นต้น

นกเป็ดคับแคะ

COTTON PYGMY-GOOSE

2. นกเป็ดคับแค

ชื่อภาษาอังกฤษ Cotton Pygmy-Goose

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Nettapus coromandelianus*

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บริเวณที่มีดอกบัวแดง คุสุต และดอนลิงกา และริมฝั่งหนองหารที่คนไม่พลุกพล่าน

ลักษณะ เป็นนกเป็ดน้ำขนาดเล็ก มีขนสีขาว ปากและขาสีเทา มีจะงอยปากสั้น ตัวผู้ บริเวณใบหน้า คอและลำตัวสีขาว กระหม่อม และวงรอบคอและหลังสีดำ ปีกสีเขียวและมีแถบสีขาวเห็นชัดเจนบิน ตัวเมียไม่มีวงรอบคอ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลจาง ๆ มีแถบสีดำลากผ่านตา พบอยู่เป็นฝูง

อาหาร สัตว์น้ำขนาดเล็ก พืชน้ำและเมล็ดพืชชนิดต่าง ๆ

นกเป็ดทากำพันรุ้งอินเดีย

INDIAN SPOT-BILLED DUCK

3. นกเป็ดเทาพันธุ์อินเดีย

ชื่อภาษาอังกฤษ Indian Spot-billed Duck

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anas poecilorhyncha*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บริเวณคูสุต ดอนลังกา บ่อบำบัดน้ำ

เสียเทศบาลสกลนคร ดอนไผ่ และริมฝั่งหนองหารที่

คนไม่พลุกพล่าน มักอยู่กันเป็นคู่

ลักษณะ เป็นนกเป็ดน้ำขนาดใหญ่ที่ชอบลอยหากิน

ตามผิวน้ำ ปากมีสีดำและมีจุดสีเหลืองที่ปลายปาก

ลำตัวโดยรวมสีน้ำตาลอมเทา หัวสีจางกว่าลำตัว

และมีขอบขนสีเทาตามลำตัวทำให้เห็นเป็นลายเกล็ด

สวยงาม มีแถบสีน้ำตาลตามคอและกลางกระหม่อม

ขนกลางปีก เป็นสีเขียวเหลือบล้อมกรอบด้วยสีขาว

อาหาร เมล็ดพืช แมลง และสัตว์น้ำขนาดเล็ก

เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา

ໄກ່ປ່າ

RED JUNGLEFOWL

4. ไก่ป่า

ชื่อภาษาอังกฤษ Red Junglefowl

ชื่อวิทยาศาสตร์ Gallus gallus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ดอนสวรรค์

ลักษณะ เพศผู้ มีหงอนค่อนข้างใหญ่ มีเดือยแหลมข้าง
ขนหางยาว ตะโพกสีขาว ใบหน้าและหงอนสีแดง
เข้มหน้าอกและท้องสีดำแกมเขียว หลังน้ำตาลแดง
คอและสร้อยคอ สีเหลืองแกมสีส้ม และเพศเมีย
หงอนจะเล็กกว่าเพศผู้ หางยาวปานกลาง ลำตัวออก
สีน้ำตาลและเทา ทั้งสองเพศแข้งและนิ้วสีเทา ไก่ป่า
ดุ่มหูขามีดุ่มหูสีขาว

อาหาร เมล็ดพืชเมล็ดหญ้าผลไม้สุก แมลง หนอน
ไส้เดือน และสัตว์ขนาดเล็กตามพื้นดิน

นกนางแอ่นบ้าน

BARN SWALLOW

5. นกนางแอ่นบ้าน

ชื่อภาษาอังกฤษ Barn Swallow

ชื่อวิทยาศาสตร์ Hirundo rustica

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บินหาอาหารเป็นฝูงตามเขตชุมชน และบริเวณริมฝั่งหนองหาร

ลักษณะ เป็นนกจับคอนที่มีลักษณะเด่นคือด้านบนเป็นสีน้ำเงินและหางเป็นแถบสียาว มักบินร่อนอยู่บนอากาศเป็นเวลานาน มีคอสีขาว และแถบตะโพกสีขาวเด่นชัดเจน มักพบทำรังรวมกันเป็นฝูงได้อาหารและต้อนตาล

อาหาร แมลงตัวเล็ก ๆ ที่กำลังบิน

นกปะปดใหญ่

GREATER COUCAL

6. นกกะปูดใหญ่

ชื่อภาษาอังกฤษ Greater Coucal

ชื่อวิทยาศาสตร์ Centropus sinensis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบได้หลายที่ทั้งป่า พื้นที่การเกษตร และชุมชน

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดใหญ่ ส่วนหัว ลำตัว และหางยาวมีสีน้ำเงินเข้ม มีตาสีแดง และมีปีกสีน้ำตาลทองแดง ปากหนาและสันปากบนโค้งงุ้มลงคลุมปลายปากล่าง มีมันตาสีแดงเข้มชัดเจน

อาหาร สัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก กบ เขียด หนู อีงอ่าง ปู กุ้ง หอย และปลา

นกบั้งรอกใหญ่

GREEN-BILLED MALKOHA

7. นกบั้งรอกใหญ่

ชื่อภาษาอังกฤษ Green-billed Malkoha

ชื่อวิทยาศาสตร์ Phaenicophaeus tristis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ อาศัยอยู่ตามป่าทั่วไป ชอบเกาะกิ่ง ๆ ตามกิ่งไม้

ลักษณะ เป็นนกขนาดกลาง มีหางยาวมากขนทางด้านล่างมีลายแถบสีขาว ปากสีเขียวอ่อนหนังรอบตาสีแดง หัวและลำตัวด้านบนสีเทาแกมเขียวเข้มลำตัวด้านล่างสีเทาอ่อน ปีกและหางน้ำเงินเข้มอมเขียว

อาหาร แมลงต่าง ๆ และหนอนหรือตัวอ่อนของแมลง

นกคอก

ASIAN KOEL

8. นกกาเหว่า

ชื่อภาษาอังกฤษ Asian Koel

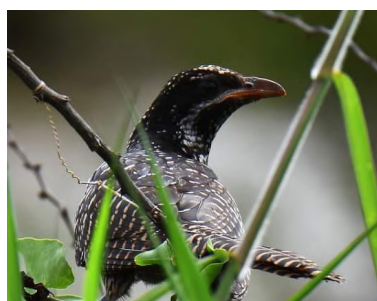
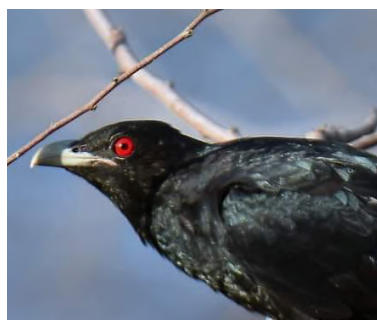
ชื่อวิทยาศาสตร์ Eudynamys scolopaceus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบตามสวนหรือป่าโปร่งและในชุมชนชนบท

ลักษณะ ตัวผู้มีสีดำแกมน้ำเงินเป็นเงาตลอดลำตัว มีปากเทาเขียว สีจาง ม่านตาเป็นสีแดงเข้ม มีขาและเท้าสีเทา และตัวเมียมีสีน้ำตาลลายที่ยอดหัว มีลายออกสีน้ำตาล ๆ ที่หัว ส่วนหลัง ตะโพก และปีกเป็นสีน้ำตาลมีจุดขาว ๆ หรือเหลือง ๆ ที่ท้องมีสีขาวอาหาร สัตว์พวกแมลงต่าง ๆ ฝูงบางชนิด กิ้งก่า จิ้งเหลน กบ เขียด นกเล็ก ๆ และผลไม้บางชนิด

นกอีวาบตักแตน

PLAINTIVE CUCKOO

9. นกอีวาบตักแตน

ชื่อภาษาอังกฤษ Plaintive Cuckoo

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cacomantis merulinus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ตามทุ่งหญ้ากว้าง ๆ พื้นที่การเกษตร บริเวณดอนทราย ดอนขาม ดอนลังกา ดอนสะคาม และเขตชุมชน

ลักษณะ นกตัวผู้โตเต็มที่แล้วมีสีเทา-น้ำตาลด้านบนและสีส้มด้านล่าง มีหัว คอ และอกด้านบนเป็นสีเทา ปลายขนหางมีสีขาว ขาและเท้ามีสีเหลืองตามีสีแดง ปากด้านบนสีแดงและด้านล่างสีเหลือง ตัวเมียที่โตเต็มที่แล้วบางครั้งคล้ายกับตัวผู้
อาหาร หนอน ตักแตน และแมลงตัวเล็ก ๆ

นกเขาไฟ

RED COLLARED-DOVE

10. นกเขาไฟ

ชื่อภาษาอังกฤษ Red Collared-Dove

ชื่อวิทยาศาสตร์ Streptopelia tranquebarica

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ป่าละเมาะชายทุ่ง สวนสาธารณะ

พื้นที่การเกษตร เขตชุมชน และบริเวณเสาไฟฟ้า

ลักษณะ เป็นนกเขาขนาดเล็ก ขาค่อนข้างสั้น

นกตัวผู้มีหัวสีเทาอมน้ำเงิน ปีกและลำตัวสีน้ำตาลแดง

และมีแถบสีดำที่ต้นคอ นกตัวเมียมีลักษณะคล้ายกัน

แต่มีขนสีอ่อนกว่า มักอาศัยอยู่กันเป็นคู่

อาหาร ข้าวเปลือก เมล็ดธัญพืช หนอน และแมลง
ต่าง ๆ

นกเขาไก่

EASTERN SPOTTED DOVE

11. นกเขาใหญ่ หรือนกเขาหลวง

ชื่อภาษาอังกฤษ Eastern Spotted Dove, Spotted Dove

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Spilopelia chinensis*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ ไม่จัดว่าเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ อาศัยอยู่ตามทุ่งนา ป่าโปร่ง แหล่งที่มีการเพาะปลูกพืชไร่ สวนสาธารณะ และเขตชุมชน

ลักษณะ นกเขาใหญ่มีหางยาว ลำตัวเพรียว มีสีน้ำตาลอมแดง ขาสีแดง ขนปีกออกด้ามมีขอบสีเทาด้านใน หน้าและท้องส่วนล่างมีสีเทา มีแถบสีดำจุดขาวคาดบริเวณคอด้านหลังซึ่งไม่พบในนกวัยอ่อน มักอยู่เป็นคู่และขันคู่ในตอนเช้าเย็น เวลาขันจะมีเสียงไพเราะ จึงนิยมนำนกเขาชนิดนี้มาเลี้ยง

อาหาร ข้าวเปลือก เมล็ดธัญพืช หนอน และแมลงต่าง ๆ

ຈະບຣາດ໌

ZEBRA DOVE

12. นกเขาขาว หรือ นกเขาเล็ก หรือ

นกเขาแขก

ชื่อภาษาอังกฤษ Zebra Dove

ชื่อวิทยาศาสตร์ Geopelia striata

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ ไม่จัดว่าเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ป่าโปร่ง ป่าละเมาะ ชายทุ่ง สวน และบริเวณที่ทำการเพาะปลูก

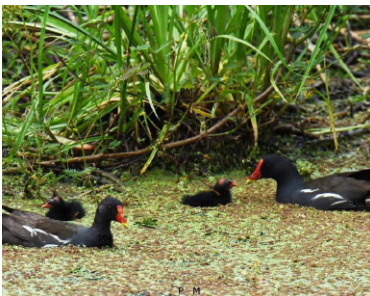
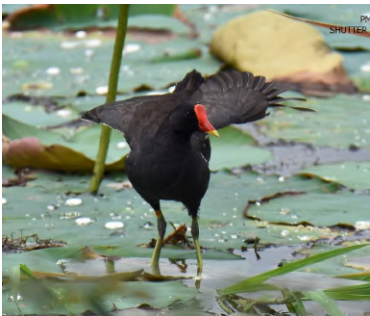
ลักษณะ ขนปกคลุมตัวสีน้ำตาลหัวสีเทา หรือมีสีที่หัวเป็นสีน้ำเงิน ด้านข้างคอมีแถบสีดำสลับกับแถบขาวเป็นลายตามขวาง ด้านหลังสีเข้มมีขีดขวาง คล้ายกับลายของม้าลาย โดยใต้ลำตัวเป็นสีขาวมีขีดขวางเล็ก ขอบท้ายของขนหางสีขาว มีเสียงร้องที่ไพเราะ จึงเป็นที่นิยมเลี้ยงสำหรับฟังเสียง

อาหาร ข้าวเปลือก และเมล็ดธัญพืชต่าง ๆ

นกอีล้ำ

EURASIAN MOORHEN

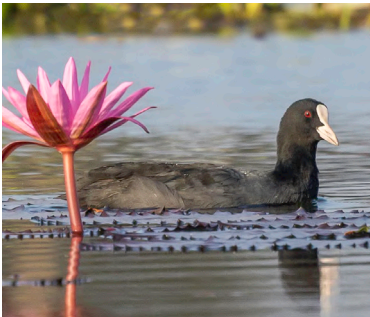
13. นกอีล้ำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Eurasian Moorhen
ชื่อวิทยาศาสตร์ Gallinula chloropus
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ บริเวณกอวัชพืช บริเวณบัวแดงและบัวหลวง พื้นที่ลุ่มน้ำ คุสุด และด้านหลังศูนย์วิจัยประมง
ลักษณะ เป็นนกน้ำ นกเต็มวัยมีปากสีแดงสด ปลายปากสีเหลือง ขนคลุมใต้หางสีขาวสลับข้างมีริ้วสีขาว ขนคลุมส่วนหัว ลำตัวและหางมีสีน้ำเงินเข้ม ตาน้ำตาลเข้ม ขาและตีนสีเหลือง
อาหาร แมลงขนาดเล็ก พืชน้ำบางชนิด และสัตว์น้ำเล็ก

นกคู้ต

EURASIAN COOT

14. นกคู้ต

ชื่อภาษาอังกฤษ Eurasian Coot

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Fulica atra*

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ้วยน้ำหากินเป็นฝูงบริเวณคูสุต
ดอนลังกา และดอนทราย

ลักษณะ ปากและสันปากบนขาว ตาสีน้ำตาล
ขนลำตัวดำ ลำตัวด้านล่างดำแกมเทา แข็งและ
ตีนเขียว เท้ามีขนาดใหญ่

อาหาร พืชน้ำ แมลง และสัตว์น้ำเล็ก ๆ

นกอีโต้

GRAY-HEADED SWAMPHEN

15. นกอีโถ่

ชื่อภาษาอังกฤษ Gray-headed Swamphen

ชื่อวิทยาศาสตร์ Porphyrio poliocephalus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บริเวณบัวแดง กอผักตบบริเวณคูสุต ดอนลังกา บริเวณทุ่งหญ้า ชุมน้ำที่ดอนจั่ว และตลอดริมฝั่งหนองหาร

ลักษณะ เพศผู้และเพศเมียมีลักษณะเหมือนกัน หัวเป็นสีทองอมน้ำเงิน ลำตัวด้านบนสีน้ำเงินอมม่วง ใต้คางและอกสีน้ำเงินอมเขียว ท้องและสีข้างสีน้ำเงินอมม่วง ต้นขาสีน้ำเงินอมเขียว หัว ใหญ่ และขนปีกสีน้ำเงินอมเขียว ปีกสั้น นัยน์ตาสีแดง จะงอยปาก และแผ่นที่หน้าผากสีแดง ขาและนิ้วเท้ายาวมาก และมีสีแดงอมน้ำตาล ปากหนาและแบนข้าง มีสีแดง-สีน้ำตาลแดง และส่วนขาค่อนข้างยาว

อาหาร กินทั้งพืช แมลงต่าง ๆ และสัตว์ขนาดเล็ก เช่น ปลา กุ้ง หอย รวมทั้งชอบขโมยไข่ของนกอื่น ๆ และลูกนกชนิดอื่น กินเป็นอาหาร

ນຸກຢູຼຣາວ

RUDDY-BREASTED CRAKE

6. นกหนูแดง

ชื่อภาษาอังกฤษ Ruddy-breasted Crake

ชื่อวิทยาศาสตร์ Porzana fusca

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ หากินตามกอฝอยบริเวณบ่อบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองสกลนคร

ลักษณะ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล แก้มและอกสีน้ำตาลแดง ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมเขียวไพล หน้า คอด้านหน้าและด้านข้าง ออก และท้องตอนบนแดงเลือดหมูแกมน้ำตาล ท้องตอนล่างถึงก้น มีลายขวางขาวสลับดำ แข็งและตีนแดงคล้ำ พบเห็นได้ค่อนข้างยาก

อาหาร กินแมลง สัตว์น้ำขนาดเล็ก และพืชน้ำ

นกอัญชันคิ้วขาว

WHITE-BROWED CRAKE

17. นกอีณัฐชันคิ้วขาว

ชื่อภาษาอังกฤษ White-browed Crake

ชื่อวิทยาศาสตร์ Porzana cinerea

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ หากินตามกอบัวแดง กอผักตบ

บริเวณคูสุด ดอนลังกา และริมฝั่งหนองหาร

ที่คนไม่พลุกพล่าน

ลักษณะ มีจุดเด่นอยู่ที่แถบสีขาวคล้ายคิ้วและ

แถบสีขาวที่มุมปากถึงข้างแก้มตัดกับหน้าสีเทา

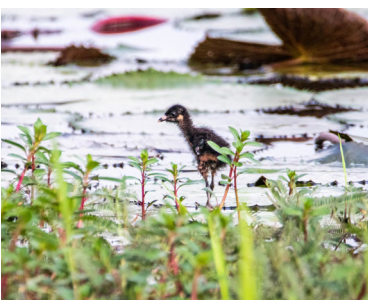
และแถบตาสีดำ มีตาสีแดง มีแถบสีดำลากผ่าน

คิ้วสีขาว ปากสีเหลือง โคนปากมีแต้มสีแดง หัว

สีเทา ท้องสีขาว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล

อาหาร สัตว์น้ำ และแมลงเล็กๆ รวมทั้งเมล็ด

ของพืชน้ำและหญ้าบางชนิด

ນາກວັກ

WHITE-BREASTED WATERHEN

18. นกกวก

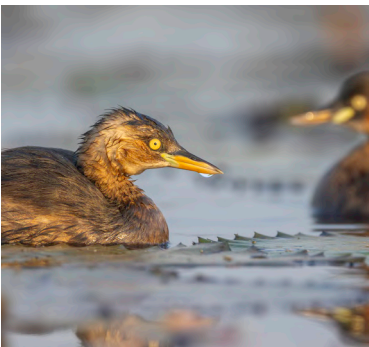
ชื่อภาษาอังกฤษ White-breasted Waterhen
ชื่อวิทยาศาสตร์ Amauornis phoenicurus
สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สถานีประมงจังหวัด และริมฝั่งหนองหารที่
คนไม่พลุกพล่าน

ลักษณะ นกกวกที่โตแล้วโดยมากมีสีเทาเข้ม
ด้านบนและด้านข้าง มีหน้า คอ ออก และท้อง
ขาว ท้องด้านล่างและใต้หางมีสีน้ำตาลเหลือง
มีขาและนิ้วยาว หางสั้น ปากและขาเหลือง
มักส่งเสียงดังโดยเฉพาะช่วงฟ้าสางหรือพลบค่ำ
อาหาร ข้าวและธัญพืช บางครั้งกินพืชน้ำ
เช่น จอก แหน สาหร่าย สัตว์น้ำและแมลง
เช่น ลูกกุ้ง ลูกปลา ลูกกบ เขียด หนอน แมลง
ตัวอ่อนของแมลง ไล่เดือน

นกเป็ดพื้เล็ก

WHITE-BROWED CRAKE

19. นกเป็ดผีเล็ก

ชื่อภาษาอังกฤษ Little Grebe

ชื่อวิทยาศาสตร์ Tachybaptus ruficollis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ พบได้ทั่วไปในหนองหารในบริเวณ
ที่มีพืชน้ำจืดพวกสาหร่าย ผักตบชวา

ลักษณะ มีขนาดเล็กตัวเล็ก หัวกลมทึบบริเวณ
ท้ายทอย เป็นนกที่ดำน้ำหาอาหารเป็นหลัก มัก
พบอยู่เดี่ยว ๆ หรือฝูง ช่วงฤดูผสมพันธุ์มีลำตัว
โดยรวมสีเข้ม อาจเห็นหัวและคอเป็นสีน้ำตาล
แดง โคนปากมีแต้มสีเหลืองอ่อน ช่วงนอกฤดู
ผสมพันธุ์มีลำตัวสีน้ำตาลอ่อน มีพฤติกรรมเมื่อ
เห็นภัยคุกคามจะดำน้ำทันทีแล้วไปโผล่อีกที่ ๆ
ไกล ๆ พฤติกรรมแบบนี้คล้ายผีที่หายตัวได้จึง
เป็นที่มาของชื่อนกเป็ดผีเล็ก

อาหาร ปลาขนาดเล็ก ๆ และสัตว์ใต้น้ำเป็น
อาหาร เช่น กุ้งฝอย เหย็ด และแมลงต่าง ๆ

นกตีนเทียน

BLACK-WINGED STILT

20. นกตีนเทียน

ชื่อภาษาอังกฤษ Black-winged Stilt
ชื่อวิทยาศาสตร์ Himantopus himantopus
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ แหล่งน้ำตื้นริมหนองหาร บ่อบำบัดน้ำเสียเทศบาลสกลนคร ศูนย์วิจัยประมง ดอนสะคาม และดอนไผ่

ลักษณะ ปากแหลมบางและยาวเรียว มีเขี้ยว ยาวมากมีสีชมพูโดดเด่น ลำตัวสีขาว ปีกสีดำ มักหากินเป็นกลุ่มใหญ่ ขณะบินจะเห็นเขี้ยว ยาวสีชมพูยื่นโผล่พ้นปลายหางอย่างชัดเจน ในช่วงกกไข่และเลี้ยงลูกอ่อนจะส่งเสียงร้องดังเพื่อเตือนภัยเมื่อถูกคุกคาม

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ รวมทั้งสัตว์น้ำขนาดเล็ก

นกหัวโตเล็กขาเหลือง

LITTLE RINGED PLOVER

21. นกหัวโตเล็กขาเหลือง

ชื่อภาษาอังกฤษ Little Ringed Plover

ชื่อวิทยาศาสตร์ Charadrius dubius

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ชายเลนดอนลิงกา

ลักษณะ ขนาดเล็ก ปากดำสั้น หนังรอบตาหนา

สีเหลือง หน้าผากและคิ้วขาวแกมน้ำตาลอ่อน

รอบคอขาวต่อด้วยแถบรอบคอสีน้ำตาลเข้ม

หัวและลำตัวด้านบนน้ำตาล ขนชุดผสมพันธุ์

หนังรอบตากว้างสีเหลืองสด หน้าผาก คิ้ว

และรอบคอขาว แถบหน้าผาก แถบตา และ

แถบคาดอกดำเข้ม แข็งและตีนเหลืองสดหรือ

เหลืองแกมส้ม

อาหาร แมลงต่าง ๆ หนอน และสัตว์น้ำขนาดเล็ก

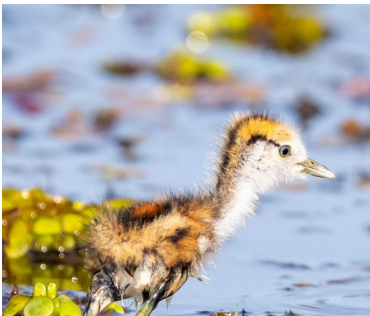

นกอีแจว

PHEASANT-TAILED JACANA

22. นกอีแจว

ชื่อภาษาอังกฤษ Pheasant-tailed Jacana
ชื่อวิทยาศาสตร์ Hydrophasianus chirurgus
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ บริเวณที่มีพืชลอยน้ำเช่น บัวแดง
 ทุ่งสาหร่าย บริเวณดอนลังกา คูสุต
ลักษณะ ชูดขนช่วงฤดูผสมพันธุ์ หัวและคอมี
 สีขาว บริเวณท้ายทอยและข้างคอมีแถบหนา
 สีเหลืองสด ล้อมรอบด้วยเส้นสีดำ จะงอยปาก
 แหลมตรง ตัวเมียจะมีขนาดตัวโตกว่าตัวผู้เล็ก
 น้อย สีของปาก ขา และนิ้วเป็นสีเทาอมฟ้า
 ปีกสีขาวตัดกับสีของลำตัวด้านบนน้ำตาล
 ดำและลำตัวด้านล่างซึ่งมีสีดำเป็นมันชัดเจน
ลักษณะโดดเด่น มากที่สีขนและขนหางที่ยาวมาก
 นิ้วตีนที่ยาวช่วยพยุงเวลาเดินบนกอวัชพืชลอยน้ำ
อาหาร พืชน้ำบางชนิด สัตว์น้ำเล็ก และแมลงต่าง ๆ

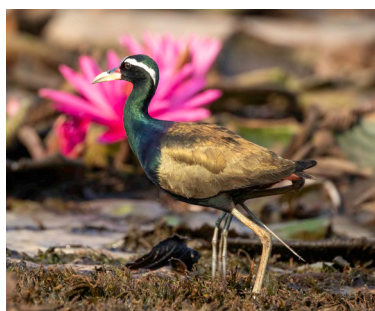
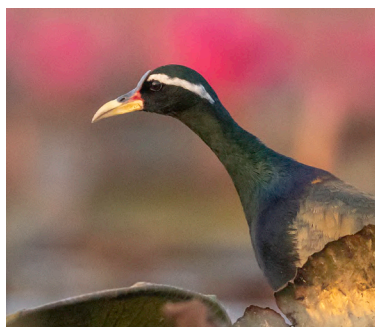

นกพริก

BRONZE-WINGED JACANA

23. นกพริก

ชื่อภาษาอังกฤษ Bronze-winged Jacana
ชื่อวิทยาศาสตร์ Metopidius indicus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ทะเลบัวแดงดอนลังกา และริมฝั่ง
หนองหารที่คนไม่พลุกพล่าน

ลักษณะ ตัวเตี้ยม้วน หลังและปีกมีสีน้ำตาล
เหลือบเมื่อแสงตกกระทบจะมีลักษณะมัน
วาว ปากสีเหลือง โคนปากบนมีกระบังลมสี
ม่วงแดง คิ้วสีขาวโดดเด่น ตัดกับคอ ออก และ
ท้องสีดำเหลือบเขียว นิ้วเท้ายาวมากใช้เดิน
บนพืชลอยน้ำในถิ่นอาศัยที่เป็นหนอง คลอง
บึง ที่มีพืชน้ำขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น สีข้างและ
ขนคลุมโคนหางด้านล่างสีน้ำตาลอมแดง มัก
เดินหากินบนพืชลอยน้ำ เวลาตกใจจะวิ่งหลบ
เข้าไปตามกอพืชน้ำ

อาหาร แมลง สัตว์น้ำขนาดเล็ก และพืชน้ำต่าง ๆ

ប្រាឡេងក្នុងក្រុង

ORIENTAL PRATINCOLE

24. นกแอ่นทุ่งใหญ่

ชื่อภาษาอังกฤษ Oriental Pratincole

ชื่อวิทยาศาสตร์ Glareola maldivarum

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพมาทำรังวางไข่

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ทุ่งหญ้าสันโล่งที่ดอนจิว ดอนโพน

ทัน ดอนสะคาม และดอนไผ่

ลักษณะ ปากสั้นสีแดงปลายดำ หัว คอ และ

อกน้ำตาลอ่อนแกมเทา วงรอบตาสีขาว ได้คอ

มีเส้นประดำต่อเนื่องกับมาถึงใต้ตา ท้องตอน

ล่างและก้นขาว หางแฉกสีดำ ขนชุดผสมพันธุ์

โคนปากแดงสด สีสดใสและเส้นดำใต้คอชัดเจน

ขึ้น นกวัยอ่อนมีลายเกล็ดกระจายเกือบทั่วทั้ง

ตัว คอสีขาว และไม่มีเส้นสีดำพาดใต้คอ

อาหาร แมลงต่าง ๆ เช่น ตั๊กแตน ผีเสื้อ

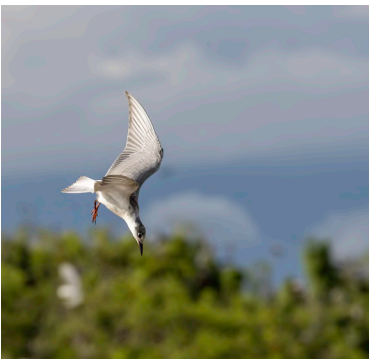
แมลงเม่า แมลงปอ

นกนางนวล
ไอลูเครชาว
WHISKERED TERN

25. นกนางนวลเกลบเคราขาว

ชื่อภาษาอังกฤษ Whiskered Tern

ชื่อวิทยาศาสตร์ Chlidonias hybrida

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะตามหลักไม้ขอบหนองหาร

บริเวณศูนย์วิจัยประมงและชอบจับกลุ่มกันบินตามเรือเก็บผักตบชวาและเรื่อนำเที่ยว

ลักษณะ ปากสั้นสีดำ มีแถบคาดตาสีดำ บริเวณท้ายทอยมีลายขีดกระจาย ลำตัวด้านบนสีเทาอ่อน ลำตัวด้านล่างสีขาว หางค่อนข้างสั้น แข็งและตีนสีแดงคล้ำ ตัวเต็มวัยชุดขนฤดูผสมพันธุ์ปาก แข็งและตีนสีแดง หน้าผากและกระหม่อมสีดำ ท้องมีสีดำ ตัดกับคอสีขาว นกวัยอ่อนกระหม่อมมีสีเทาเกือบดำ ขนคลุมหูสีดำ หลังมีแถบสีดำสลับสีน้ำตาล ในขณะที่บินจะก้มหัวลงต่ำ เพื่อมองหาอาหาร และใช้วิธีทิ้งตัวลงน้ำเพื่อจับเหยื่อบริเวณผิวน้ำ

อาหาร ปลาขนาดเล็ก และแมลงต่าง ๆ

นกปากห่าง

ASIAN OPENBILL

26. นกปากห่าง

ชื่อภาษาอังกฤษ Asian Openbill

ชื่อวิทยาศาสตร์ Anastomus oscitans

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ หาดหินทั่วไปตามทุ่งนา บริเวณดอน

หิน ดอนสะคาม และเกาะลอยบริเวณดอนลิงกา

ลักษณะ มีขาขาว คอยาว ปากใหญ่ยาว ปลาย

ขากรรไกรล่างจะเว้า ทำให้ขากรรไกรทั้งสอง

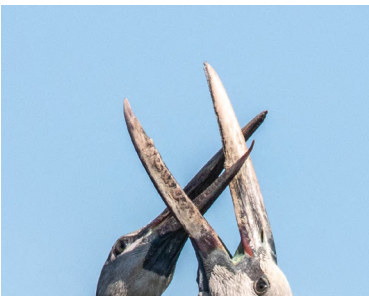
เมื่อมาประกบกันแล้วเกิดช่องว่างห่างออกเพื่อ

ให้คาบหอยได้ ขนตามตัวมีสีขาวหม่น ทางมีสี

ดำแกมน้ำเงิน ขนปลายปีกมีสีเหมือนและเป็น

แถบสีดำขอบอยู่เป็นฝูง และทำรังบนต้นไม้

อาหาร หอยเชอรี่ และหอยโข่ง

นกน้ำเล็ก

LITTLE CORMORANT

27. นกกาฬน้ำเล็ก

ชื่อภาษาอังกฤษ Little Cormorant

ชื่อวิทยาศาสตร์ Microcarbo niger

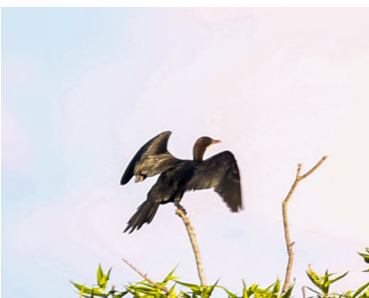
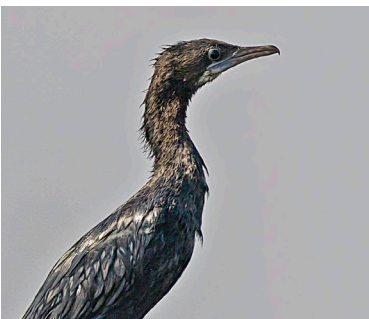
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบได้ทั่วไปตามเกาะดอนต่าง ๆ ในพื้นที่หนองหาร

ลักษณะ ตัวผู้และตัวเมียมีลักษณะเหมือนกัน ขนตามลำตัวมีสีดำเหลือบน้ำเงิน ตรงปีกมีสีน้ำตาลปน จะงอยปากบนงุ้มลง ส่วนใหญ่ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบดำน้ำไล่จับปลาเป็นอาหาร เมื่อขึ้นจากน้ำมักจะยืนกางปีกตากแดดให้ขนแห้ง

อาหาร กินปลาตามแหล่งน้ำเป็นอาหาร

นกช้อนหอยดำเหลือบ

GLOSSY IBIS

28. นกช้อนหอยดำเหลือบ

ชื่อภาษาอังกฤษ Glossy Ibis

ชื่อวิทยาศาสตร์ Plegadis falcinellus

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ทุ่งหญ้าชุ่มน้ำบ้านดอนจัว พื้นที่ดอน

หิน เกาะลอยบริเวณดอนลังกา และพื้นที่ทำนา

ลักษณะ ปากยาวโค้งลงตรงปลายสีน้ำตาล

แกมเทา หัวและคอสีน้ำตาล มีลายขีดสีจาง

กระจายทั่วบริเวณหน้าอก และท้องสีน้ำตาล

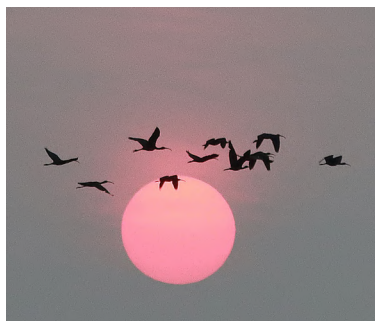
แกมแดง หลังสีน้ำตาลเหลือบสีม่วงเขียวเป็นมัน

แข็งและตีนสีเนื้อ ขูดขนฤดูผสมพันธุ์ หลังตอน

บนสีน้ำตาลแกมแดง ขนคลุมปีกสีเขียวเป็นมัน

อาหาร กุ้ง หอย ปู ปลา รวมถึงแมลงและ

สัตว์ขนาดเล็ก

นกยางโกนใหญ่

GREAT EGRET

29. นกยางโทนใหญ่

ชื่อภาษาอังกฤษ Great Egret

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ardea alba

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะตามกองพืชน้ำพื้นที่ชุ่มน้ำ

ลักษณะ เป็นนกขนาดใหญ่ สีขาวตลอดตัว คอ

ยาว ปากยาวแหลมมีสีเหลือง ตาเหลือง ไม่มีเปีย

ขาและนิ้วเท้าดำ ในฤดูผสมพันธุ์มีขนประดับ

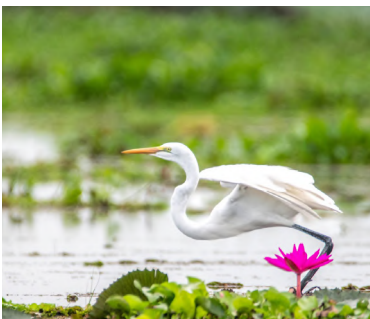
เป็นเส้นยาว ๆ อยู่บนหลังและยาวเลยหางออก

ไปเล็กน้อย นกยางโทนทั้งตัวผู้และตัวเมียมี

ลักษณะคล้ายกัน ในฤดูผสมพันธุ์ปากจะมีสีดํา

อาหาร ปลา กบ เขียด กุ้ง หอย แมลงต่าง ๆ

สัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก

นกยางโทนน้อย

INTERMEDIATE EGRET

30. นกยางโทนน้อย

ชื่อภาษาอังกฤษ Intermediate Egret

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ardea intermedia

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บ่อน้ำลูกปลาคุนยวีย้ายประมง

บริเวณดอนลังกา คูสุต และและริมฝั่งหนอง

หารที่คนไม่พลุกพล่าน

ลักษณะ คล้ายนกยางโทนใหญ่ ขนาดจะเล็ก

กว่านกยางโทนใหญ่ ปากสีเหลืองส้มปลายดำ

ชุดขนฤดูผสมพันธุ์ หนังรอบหน้าสีเขียวแกม

เหลือง ปากสีดำครึ่งปาก มีขนละเอียดบริเวณ

หน้าอกและหลัง

อาหาร ปลา ลูกกุ้ง ลูกปลา กบ สัตว์เลื้อย

คลาน หอย และแมลงต่าง ๆ

นกกางเขนน้ำ

CINNAMON BITTERN

31. นกยางไฟธรรมดา

ชื่อภาษาอังกฤษ Cinnamon Bittern

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ixobrychus cinnamomeus*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บ่อนูบาลลูกปลา ศูนย์วิจัยประมง

หนองหารพบที่ตอนล่าง คุสุต

ลักษณะ ส่วนหัว คอ หลัง และปีกของตัวผู้มี

สีน้ำตาลแกมแดง มีหางที่สั้นมาก ขนใต้ตัวมี

สีอ่อนกว่าบนตัว ตัวเมียมีสีแดงน้อยกว่าตัวผู้

หลังมีสีน้ำตาลแกมแดง บนหัวมีสีแดงดำ ได้

คางและใต้คอมีสีน้ำตาลแดงอ่อน มีลายเป็นจุด

กลม ๆ สีน้ำตาลที่ปีก และเส้นเล็ก ๆ สีน้ำตาล

อยู่ที่อกและท้อง

อาหาร ปลา ลูกกุ้ง ลูกปลา กบ สัตว์เลื้อย

คลาน หอย และแมลงต่าง ๆ

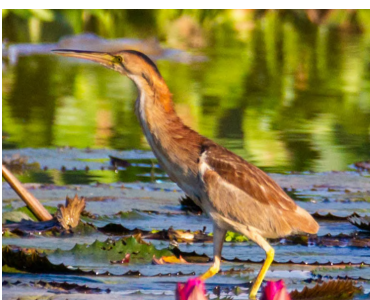
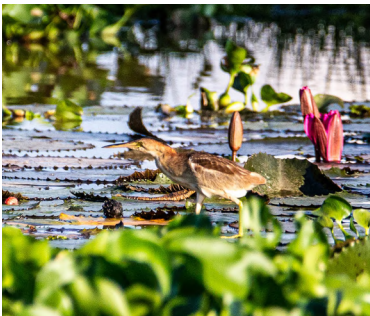

นกยางไฟหัวดำ

YELLOW BITTERN

32. นกยางไฟหัวดำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Yellow Bittern

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ixobrychus sinensis*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะนึ่งๆ รอเหยื่อตามกองพีชีน้ำ

ในหนองหารและกอรูบฤชีที่ศูนย์วิจัยประมง

ลักษณะ ปากยาวสีเหลือง ยืนนิ่งจะหดคอสั้น

ตัวผู้ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลอ่อน ขนคลุมใต้ปีก

ขาว ตัวเมียและตัวไม่เต็มวัยมีลายขีดสีน้ำตาล

ตั้งแต่คางจนถึงท้อง

อาหาร กุ้ง หอย ปู ปลา รวมถึงแมลงและสัตว์

เล็ก ๆ โดยจะเกาะตามต้นพีชีหรือพีชลอยน้ำ

จ้องหาเหยื่อ เมื่อพบจะยืดคอยาวออกไปแล้ว

ใช้ปากฉกจับทันที

นกยางกรอกพันธุ์จีน

CHINESE POND HERON

33. นกยางกรอกพันธุ์จีน

ชื่อภาษาอังกฤษ Chinese Pond Heron

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ardeola bacchus

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ บริเวณริมฝั่งหนองหารที่คนไม่
พลุกพล่าน

ลักษณะ มีปีกขาว ปากเหลืองปลายดำ ตาและ
ขาเหลือง ในฤดูผสมพันธุ์ปลายปากดำ บริเวณ
กลางปากล่างสีเหลือง กลางปากบนและโคน
ปากสีเทาอมฟ้า หน้เปลี่ยนเปล้ารอบดวงตา
สีเหลือง กระหม่อม หัว ออก คอ สีน้ำตาลแกม
แดง หลังสีเทาแกมเขียว ท้อง ปีก หาง และ
โคนขาสีขาว

อาหาร ปลา กบ เขียดและสัตว์น้ำเล็ก ๆ

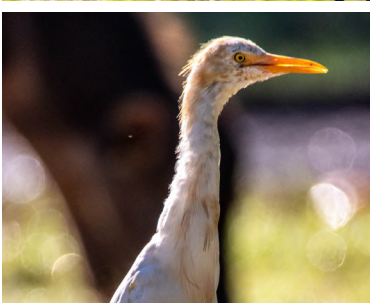

ນົກບຸນຄຳຍາຍ

EASTERN CATTLE EGRET

34. นกยางควาย

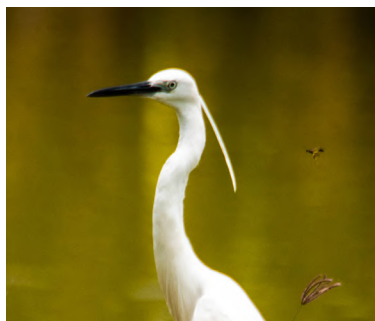

ชื่อภาษาอังกฤษ Eastern Cattle Egret
ชื่อวิทยาศาสตร์ Bubulcus coromandus
สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ หาดินร่วมกับฝูงควายในตอนสะคาม ตอนไผ่ ตอนจั่ว และตอนลังกา
ลักษณะ เป็นนกยางสีขาว ตัวผู้และตัวเมียมีลักษณะเหมือนกัน ขนทั่วตัวสีขาว ในฤดูผสมพันธุ์จะมีขนที่หัว คอ และหลังเป็นสีเหลืองส้ม ตาและปากเป็นสีเหลือง เท้าสีดำ แข็งและตีนสีชมพูอมแดง อาศัยอยู่ตามทุ่งนา ทุ่งโล่ง ทุ่งหญ้าสั้น ใกล้แหล่งน้ำ บางครั้งพบเป็นฝูงครวระหลายตัว คอยจับเหยื่อที่หนีจากการเดินลุยหญ้าของฝูงปศุสัตว์
อาหาร แมลงต่าง ๆ และสัตว์น้ำเล็ก ๆ

นกยางปีก

ORIENTAL PRATINCOLE

35. นกยางเปีย

ชื่อภาษาอังกฤษ little Egret

ชื่อวิทยาศาสตร์ Egretta garzetta

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ มักเห็นอยู่เป็นฝูงเล็ก ๆ ในพื้นที่ชุ่มน้ำ

ลักษณะ ขนทั่วทั้งตัวสีขาว มีปากเรียวยาวสีดำ

แข้งสีดำ ตีนสีเหลืองมีขนเป็นเปี้ยวยาวสองเส้น

ที่ต้นคอเหมือนกับหงอน มักทำรังเป็นฝูงบาง

ครั้งกับนกหลุยน้ำอื่น ๆ

อาหาร ปลา กบ เขียด กุ้ง หอย แมลงต่าง ๆ

และสัตว์เลื้อยคลานเล็ก

นกกระสาขาว

GREY HERON

36. นกกระสานวล

ชื่อภาษาอังกฤษ Grey Heron

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ardea cinerea

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ บ่ออนุบาลลูกปลา ศูนย์วิจัยประมง

หนองหารพบที่ดอนลังกา คูสุด

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดใหญ่ คอและขายาว

ช่วงปีกสองข้างกว้าง ขนด้านบนเป็นสีเทา ขน

ด้านล่างเป็นสีขาว ด้านข้างลำคอมีลายสีดำ

คาดเป็นทางลงมาจนถึงอกและที่อกมีแถบสี

ดำเด่นชัด ตรงปลายปีกสีดำ ในตัวเต็มวัยจะ

มีขนที่ส่วนหัวเป็นสีขาวจะมีแถบขนสีดำรอบ

หัว จะงอยปากสีชมพูอมเหลือง

อาหาร กุ้ง ปลา กบ และสัตว์เลื้อยคลานต่าง ๆ

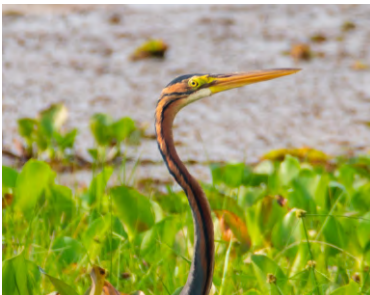
นกกระสาแดง

นกสงขลา

PURPLE HERON

37. นกกระสาแดง

ชื่อภาษาอังกฤษ Purple Heron

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ardea purpurea

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะตามกองพีชน้ำพื้นที่ชุ่มน้ำ

ลักษณะ เป็นนกขนาดใหญ่ มีขนสีน้ำตาลแดง

เข้ม และเมื่อโตเต็มวัย ขนที่หลังจะเป็นสีเทา

เข้มขึ้น จะงอยปากมีสีเหลือง ปากค่อนข้าง

หนาสีส้มปลายดำโคนขาสีน้ำตาลแกมส้มลำ

ตัวโดยรวมออกน้ำตาล

อาหาร ปลา กุ้ง กบ เขียด หอย แมลง และ

สัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก

นกเหยี่ยวขาว

ORIENTAL PRATINCOLE

38. นกเหยี่ยวขาว

ชื่อภาษาอังกฤษ Black-winged Kite

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Elanus caeruleus*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะดอนต่าง ๆ

ลักษณะ หัวและลำตัวด้านล่างขาว ตาแดง
แถบตาดำ ลำตัวด้านบนเทาอ่อน เห็นแถบ
ปีกดำตรงจากหัวไหล่ชัดเจน แข็งและตีน
เหลือง ขณะบินปีกยาวปลายแหลม หัวไหล่ดำ
ขนปลายปีกด้านล่างดำ ปลายขนกลางปีกอาจ
ดำหรือเทาเข้ม มักพบกระพือปีกอยู่กับที่เพื่อ
มองหาเหยื่อ

อาหาร ปลา กุ้ง กบ เขียด หอย แมลง และ
สัตว์เลื้อยคลานเล็ก

นกเหยี่ยวแดง

BRAHMINY KITE

39. นกเหยี่ยวแดง

ชื่อภาษาอังกฤษ Brahminy Kite

ชื่อวิทยาศาสตร์ Haliastur indus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พุ่มหญ้าชุ่มน้ำรอบหนองหาร

ลักษณะ เหยี่ยวขนาดกลาง ตัวเต็มวัย ขนลำตัวน้ำตาลแดงสดใส ตัดกับหัว คอและอกขาวมีลายขีดดำ ปากสีเหลือง หนังหุ้มจมูกสีเหลือง หัว คอ อกสีขาว ท้องสีน้ำตาลแดง หลังและปีกสีน้ำตาลแดง แข้งและตีนสีเหลือง นกวัยอ่อน สีน้ำตาลเกือบทั่วทั้งตัว

อาหาร ลูกไก่ หนู กบ เขียด ปู งู ปลา และนกหรือลูกนกชนิดต่าง ๆ

นกเต้าดิน

COMMON SANDPIPER

40. นกเต้าดิน

ชื่อภาษาอังกฤษ Common Sandpiper

ชื่อวิทยาศาสตร์ Actitis hypoleucos

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ บริเวณบ่อบำบัดน้ำเสีย พื้นที่ทุ่งนา และพื้นที่ริมฝั่งหนองหาร

ลักษณะ ปลายหางมีความยาวมากกว่าปลายปีก หัวและลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาล คีวขาว สีขาว ข้างอกทั้งสองข้างมีแถบน้ำตาลขนาดใหญ่ ลำตัวด้านล่างขาว ขาและตีนเหลืองอ่อน ขณะบินมีแถบขาวชัดเจนที่ปีก หัวไหล่มีแถบน้ำตาลเข้ม ตะโพกและหางน้ำตาลมีลายขาวที่ขอบและปลายหาง

อาหาร หอยเล็กๆ ปู กุ้ง ปลาขนาดเล็ก และแมลง

นกทะเลขาแดงลายจุด

SPOTTED REDSHANK

41. นกทะเลขาแดงลายจุด

ชื่อภาษาอังกฤษ Spotted Redshank

ชื่อวิทยาศาสตร์ Tringa erythropus

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พื้นที่การเกษตรบ้านดอนเสาธง

ลักษณะ ปากและขาค่อนข้างยาว ลำตัวเพรียว

ปลายปากสีดำโคนปากสีส้มออกแดง ขาสีส้ม

ออกแดง ขนคลุมลำตัวเป็นสีน้ำตาลอ่อนปนเทา

มีลายจางๆ ลายนี้จะเข้มขึ้นเมื่อถึงฤดูผสม

พันธุ์ ขณะบินจะเห็นแถบสีขาวของขอบขนปีก

ด้านล่างและตะโพกชัดเจน พบและหากินตาม

ชายเลนและแหล่งน้ำตื้นๆ โดยใช้ปากแทงลงไป

ในดินเลนใต้น้ำบางครั้งจะจุ่มหัวลงไปใต้น้ำด้วย

อาหาร หนอนในโคลนใต้น้ำรวมทั้งสัตว์น้ำ

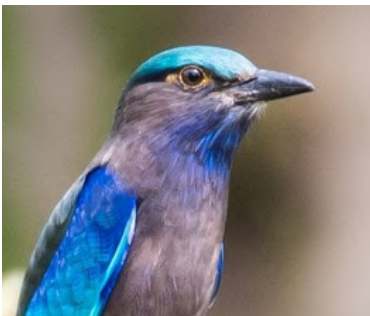
เล็ก ๆ ด้วย

ນົກຕະຊາບຸ່ງ

INDOCHINESE ROLLER

42. นกตะขาบทุ่ง หรือ นกขาบ

ชื่อภาษาอังกฤษ Indochinese roller

ชื่อวิทยาศาสตร์ Coracias affinis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พื้นที่การเกษตร ป่าละเมาะ พื้นที่โล่ง

ลักษณะ ตัวสีน้ำตาลแกมเขียว รอบดวงตา

เป็นสีเหลืองส้ม ขนหางสีฟ้า ปลายหางสีน้ำเงิน

เข้ม ขนปีกมีหลายสีเหลื่อมกันคือ ขนคลุมหัว

ปีกมีสีฟ้าอมเทา ขนกลางปีกและขนปลายปีก

สีน้ำเงิน ที่โคนขนมีสีฟ้าสด คางและใต้คอสี

คราม ออกและท้องตอนบนสีน้ำตาลแกมม่วง

ขนช่วงท้องตอนล่างจนถึงขนคลุมใต้โคนหาง

เป็นสีฟ้าสดแกมเขียว ขาและนิ้วเท้ามีสีน้ำตาล

แกมเหลือง เล็บสีดำ

อาหาร ปลา กุ้ง แมลง และสัตว์เลื้อยคลานเล็ก

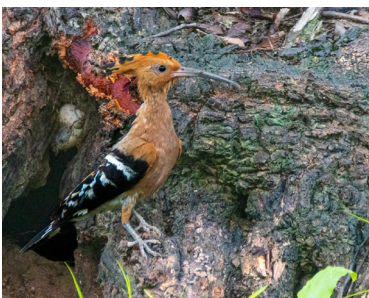
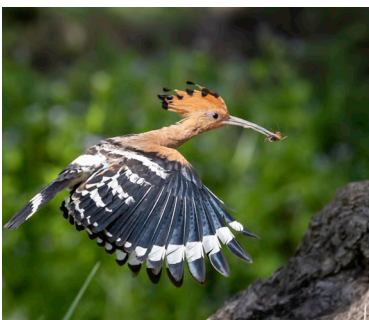

นกกระสาหัวขวาน

EURASIAN HOOPOE

43. นกกระรางหัวขวาน

ชื่อภาษาอังกฤษ Eurasian Hoopoe

ชื่อวิทยาศาสตร์ Upupa epops

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบที่บ้านท่าวัด ทำรังในโพรงต้นไม้ในทุ่งนา

ลักษณะ เป็นนกขนาดกลาง มีหงอนคล้ายหมวกชี้ขึ้นข้างบน มีปากยาวโค้งลงเป็นสีดำที่โคนปากมีสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวมีลายขวางสีน้ำตาลอ่อน หรือขาวสลับดำ มีลักษณะเหมือนกันทั้งตัวผู้และตัวเมีย

อาหาร เป็นนกหากินพื้นดินโดยใช้ปากที่โค้งแหลมเจาะหาแมลง หนอน สัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก และผลไม้

นกกระเต็นหัวดำ

BLACK-CAPPED KINGFISHER

44. นกกระเต็นหัวดำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Black-capped Kingfisher

ชื่อวิทยาศาสตร์ Halcyon pileata

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะตามกิ่งไม้หรือหลักไม้ริมตลิ่ง

ลักษณะ หัวดำ ปากแดงสด รอบคอและอก

ขาว ไส้ระดับเป็นสีเนื้อแกมน้ำตาล ไล่ดำ ปีก

หลัง และหางสีน้ำเงินสดใส

อาหาร ปลา ปู และกบ บางครั้งกินแมลงและ

สัตว์ขนาดเล็ก

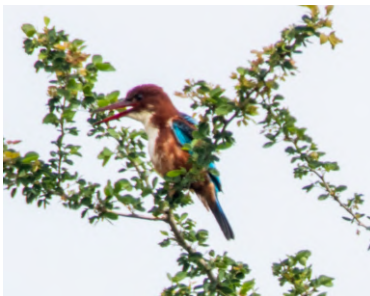
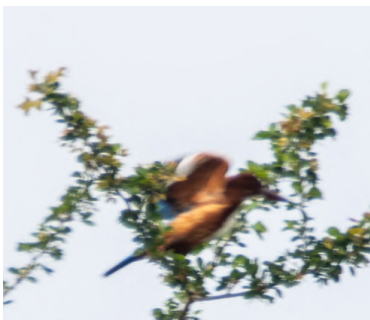

นกกระเด็นอกขาว

WHITE-THROATED KINGFISHER

45. นกกระเต็นอกขาว

ชื่อภาษาอังกฤษ White-throated Kingfisher

ชื่อวิทยาศาสตร์ Halcyon smyrnensis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะตามกิ่งไม้หรือหลักไม้ริมตลิ่ง

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดเล็ก ตัวผู้มีหัว ลำตัว

ด้านบน และหางสีฟ้าอมเขียว ลำตัวด้านล่าง

สีขาว คอและอกสีขาว ปากสีแดงสด ขาและ

ตีนแดง ตัวเมียมีสีอ่อนกว่าตัวผู้ ลำตัวด้านบน

สีเขียวอมเหลือง ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลอม

เหลือง ปากสีแดงอ่อน ขาและตีนสีแดงอ่อน

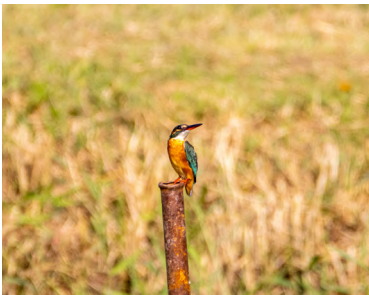
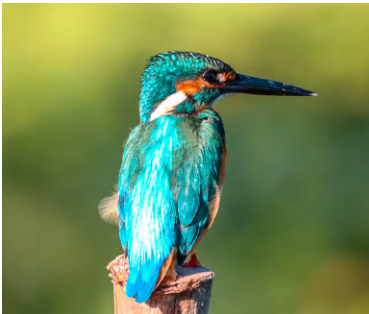
อาหาร ปลา ปู และกบ บางครั้งกินแมลงและ

สัตว์ขนาดเล็ก

นกกระเต็นน้อยธรรมดา

COMMON KINGFISHER

46. นกกระเต็นน้อยธรรมดา

ชื่อภาษาอังกฤษ Common Kingfisher

ชื่อวิทยาศาสตร์ Alcedo atthis

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เกาะตามต้นไม้หรือหลักไม้ริมน้ำ

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดเล็กค่อนข้างเล็ก มีหัว

และหน้าผากสีฟ้าอมเขียว มีจุดสีฟ้าอ่อนเล็ก

ๆ เป็นแนวขวางถี่ๆ หลายแนว คอสีขาว ออก

สีน้ำตาลแดง แก้ม และขนคลุมหูสีน้ำตาลแดง

ปีกสีฟ้าอมเขียว หลังและตะโพกสีฟ้า

อาหาร ปลาตัวเล็ก กบเขียดขนาดเล็ก กุ้ง และ

แมลงต่าง ๆ

นกจาบคาเล็ก

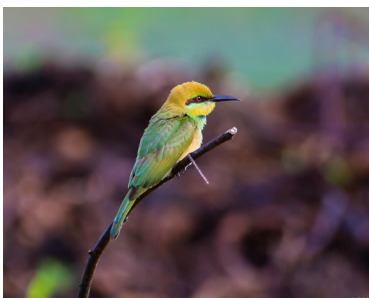
ASIAN GREEN BEE-EATER

PM
SHUTTER
STOCK

47. นกจาบคาเล็ก

ชื่อภาษาอังกฤษ Asian Green Bee-eater
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Merops orientalis*
สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ เกาะอยู่ตามกิ่งไม้แห่งริมหนอง
 หารและบ่อบำบัดน้ำเสียเทศบาล
ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก หัวโต คอสั้น ปาก
 เล็กแหลมยาว และโค้งงอลงเล็กน้อย ขนสีเขียว
 อมเหลืองทั้งตัว ยกเว้นบนหัวและท้ายทอย
 มีสีเหลืองและมีแถบสีดำสั้น ๆ ขวางหน้าอก
 ตอนบน หางยาว ขนหางคู่กลางยาวเลยปลาย
 ขนหางอื่นออกไป จนดูเหมือนมีหางแหลมยาว
อาหาร ชอบบินโฉบเพื่อแมลงที่บินอยู่กลาง
 อากาศ เช่นแมลงปอ ผีเสื้อ ผี และด้วงแตน

นกคอทับทิม

SIBERIAN RUBYTHROAT

48. นกคอทับทิม

ชื่อภาษาอังกฤษ Siberian Rubythroat

ชื่อวิทยาศาสตร์ Luscinia calliope

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ ชายป่าดิบเขา หุบโล่ง

ที่มีดงพีชรก บางครั้งพบในพื้นที่เกษตรกรรม

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ลำตัวโดยรวมสีน้ำตาล

เข้ม ตัวผู้ จะมีคิ้วและแถบเคราสีขาว รอบ ๆ

หน้าสีดำ คอสีแดงล้อมรอบด้วยสีดำ ออกสีเทา

ช่วงท้องสีน้ำตาลอมเหลือง กระหม่อมและลำ

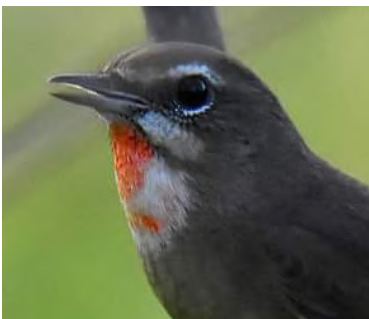
ตัวด้านบนสีน้ำตาล ตะโพก และหางสีน้ำตาล

แกมเขียวสีน้ำตาลอมเทา ตัวเมีย ลำตัวโดยรวม

สีน้ำตาลคล้ายตัวผู้ แต่คิ้ว และแถบเคราสีจาง

แคบกว่า และคอสีขาวอมเทา

อาหาร แมลง และตัวหนอนต่าง ๆ

นกคัตทอง

COPPERSMITH BARBET

49. นกตีทอง

ชื่อภาษาอังกฤษ Coppersmith Barbet

ชื่อวิทยาศาสตร์ Megalaima haemacephala

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ เจาะรูทำรังตามกิ่งไม้ที่ตายแล้ว

เช่นต้นจามจุรี ต้นตีนเป็ด

ลักษณะ ตัวเขียว คอเหลือง ออกและหน้าผาก

แดง ขอบตาเหลือง มักเกาะบนต้นไม้สูง ร้อง

เสียง โป๊ก ๆ ๆ เป็นจังหวะสม่ำเสมอเหมือนกับ

ช่างกำลังตีทอง ทำรังโดยเจาะโพรงไม้

อาหาร กินผลไม้ เช่น ลูกไทร และบางครั้งก็

กินแมลง

นกแอ่นพง

ASHY WOODSWALLOW

50. นกแอ่นพง

ชื่อภาษาอังกฤษ Ashy Woodswallow

ชื่อวิทยาศาสตร์ Artamus fuscus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ อาศัยอยู่ตามป่าไม้ พื้นที่โล่งแจ้ง
และตามสายไฟฟ้า

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ลำตัวโดยรวมสีเทา
ท้องสีอ่อนกว่า มีอุปนิสัยชอบเกาะเบียดกัน
เป็นคู่หรือฝูงขนาดใหญ่ขณะพักผ่อนปีกเป็น
รูปสามเหลี่ยม สีเทาเข้ม แต่บริเวณอก และ
ท้องสีจะจางกว่า ปากสีน้ำตาลอ่อน หรือ เทา
บริเวณหัวตาสีดำ ลำตัว ส่วนอื่น ๆ สีน้ำตาล
โดยด้านบนจะเข้มกว่าด้านล่าง หางสีออกดำ
อาหาร ชอบบินหาจับแมลงกลางอากาศ และ
กินน้ำหวาน

นกขมิ้นน้อยธรรมดา

COMMON IORA

51. นกขมิ้นน้อยธรรมดา

ชื่อภาษาอังกฤษ Common lora
ชื่อวิทยาศาสตร์ Aegithina tiphia
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ เกาะตามกิ่งไม้ในสวนสาธารณะ
ดอนลังกา สวนแม่ สวนลูก สวนสมเด็จพระเจ้า
ลักษณะ ตัวผู้ หัวและลำตัวด้านบนเขียวแกม
เหลือง ลำตัวด้านล่างเหลืองสด หางดำ ปีกมี
แถบขาว ช่วงผสมพันธุ์หัวและหลังดำชัด ตัว
เมีย รอบตาเหลือง สีชัดกว่า ปีกคล้ำ แถบขาว
ไม่เด่นชัดเท่าตัวผู้
อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกอีเสือน้ำตาล

BROWN SHRIKE

52. นกอีเสือสีน้ำตาล

ชื่อภาษาอังกฤษ Brown Shrike

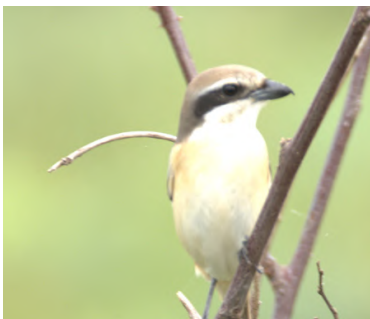
ชื่อวิทยาศาสตร์ Lanius cristatus

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ทุ่งหญ้าโล่ง

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ปลายปากแหลมจุ่ม เป็นจะงอยสีน้ำตาลเข้ม คิ้วเป็นเส้นสีน้ำตาล ขอบปากบน มีแถบสีดำตั้งแต่โคนปากไปถึงหู ขนลำตัวสีน้ำตาลแดง ปีกสีน้ำตาลเข้ม หน้าอกสีน้ำตาลปนขาว หางยาวสีตาล ขอบหากินตามลำพัง เกาะอยู่ตัวเดียวตามกิ่งไม้ หลักไม้ อาหาร หนอน แมลงต่าง ๆ สัตว์เล็ก เช่น กบ เขียด จิ้งจก กิ้งก่า

ပလက်ဆွတ်ဆွတ်ကုတ်

BLACK DRONGO

53. นกแซงแซวหางปลา

ชื่อภาษาอังกฤษ Black Drongo
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dicrurus macrocercus*
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ สวนสาธารณะ พื้นที่
สวนรอบๆหนองหาร
ลักษณะ ขนทั่วลำตัวมีสีดำเหลือบน้ำเงิน ปลาย
หางเป็นแฉกคล้ายหางปลาซึ่งเป็นที่มาของชื่อ
นก ปากสีดำ ขาสีดำ เท้าสีดำ ตาแดง แต่ตาดำ
เป็นสีดำ ตัวผู้และตัวเมียมีลักษณะเหมือนกัน
ชอบเกาะกิ่งไม้ตามทีโล่งเพื่อการมองหาเหยื่อ
แล้วโฉบกิน เสียงร้องจะเป็นเสียงแหบ
อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

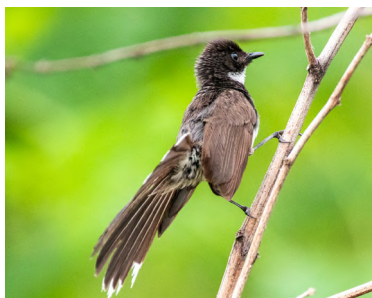

นกอีแพรดหางกุดดำ

MALAYSIAN PIED FANTAIL

42. นกตะขาบทู่ หรือ นกขาบ

ชื่อภาษาอังกฤษ Malaysian Pied Fantail
ชื่อวิทยาศาสตร์ Rhipidura javanica
สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ สวนสาธารณะ พื้นที่
สวนรอบๆหนองหาร

ลักษณะ โดยรวมมีขนเป็นสีเทา สีดำ สีขาว
และสีน้ำตาล มีหางที่ยาว ปลายหางกลมมน
เมื่อหางกางออก หางเป็นรูปพัด มีการเคลื่อนไหวที่
อย่างว่องไว มักกระดกและแผ่หางออกขณะหา
อาหาร มีเสียงร้องที่ไพเราะติดต่อกันเหมือน
ร้องเพลง

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกฮูก
JUNGLE CROW

55. นกอีกา

ชื่อภาษาอังกฤษ Jungle Crow

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Corvus macrorhynchos*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ สวนสาธารณะ และ
เขตชุมชน

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดกลาง มีปากยาว
โดยปากด้านบนจะหนาและโค้งงอใหญ่ มีขน
ดำออกเทา ๆ ที่ด้านหลังของหัวคอไหล่และ
ด้านล่างของตัว ส่วนปีก หาง หน้า และคอจะ
เป็นสีดำเงา เสียงร้องดังกังวาน กาๆๆ จึงเป็น
ที่มาของชื่อนกชนิดนี้

อาหาร กินทั้งพืช และแมลงต่าง ๆ

ນປຣອດສວນ

STREAK-EARED BULBUL

56. นกปรอดสวน

ชื่อภาษาอังกฤษ Streak-eared Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ Pycnonotus blanfordi

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ สวนสาธารณะพื้นที่เกษตรกรรม
รอบๆหนองหาร

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ลำตัวโดยรวม
สีน้ำตาล ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเข้มกว่าลำตัว
ด้านล่าง โคนปากสีเนื้อปลายสีดำ บริเวณแก้ม
มีริ้วขนสีขาว หางสีน้ำตาล

อาหาร ผลไม้ หนอน และแมลงต่างๆ

นกปรอดหน้าขาว

INDOCHINESE ROLLER

57. นกปรอดหน้านาว

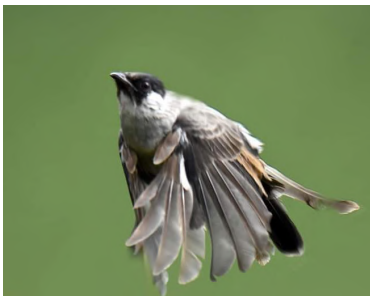
ชื่อภาษาอังกฤษ Yellow-vented Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ Pycnonotus goiavier

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ พื้นที่โล่ง พื้นที่
เกษตรกรรมรอบ ๆ หนองหาร

ลักษณะ ลำตัวจะมีสีออกน้ำตาล ปากสีดำ
มุมปากและรอบตาสีดำ มีคิ้วสีขาว ออกและท้อง
จะเป็นสีน้ำตาลอ่อนแกมขาว มีส่วนหน้าที่เป็น
สีขาวนวล มีแถบตาสีดำ มีหงอนสั้นๆ เล็ก ๆ
บนหัวและมีแถบขนสีเข้มตรงกลางหน้าผาก
ยาวไปจนถึงท้ายทอยและมีก้นสีเหลือง
อาหาร ผลไม้ ตัวหนอน และแมลงต่าง ๆ

นกปรอดหัวสีเขม่า

SOOTY-HEADED BULBUL

58. นกปรอดหัวสีเขม่า

ชื่อภาษาอังกฤษ Sooty-headed Bulbul
ชื่อวิทยาศาสตร์ Pycnonotus aurigaster
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ พื้นที่โล่ง พื้นที่เกษตรกรรมรอบ ๆ หนองหาร

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก หัวด้านบนดำมีหงอนสั้นเป็นสัน แก้มและคางเทาแกมขาว ลำตัวด้านบนน้ำตาลแกมเทา ลำตัวด้านล่างเทา ตะโพกขาวเป็นจุดเด่นขณะบิน มีภาวะขนสองแบบคือกันแดงและกันเหลือง หรือบางตัวอาจเป็นสีส้ม

อาหาร เมล็ดไม้ ผลไม้ ตัวหนอน และแมลงต่าง ๆ

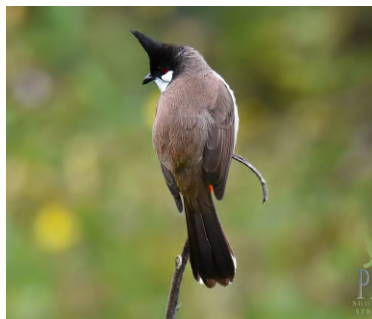
A close-up photograph of two Red-whiskered Bulbuls perched on a thin, dark branch. The bird in the foreground is in sharp focus, showing its black crest, white throat, and red patch on its cheek. Its body is primarily grey with a white underbelly and a bright red patch on its lower body. The second bird is visible in the background, slightly out of focus, mirroring the first. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting a natural habitat.

นกปรอดหัวโขน

RED-WHISKERED BULBUL

59. นกปรอดหัวโขน หรือ นกกรงหัวจุก

ชื่อภาษาอังกฤษ Red-whiskered bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ Pycnonotus jocosus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ พุ่มหญ้า ป่าละเมาะ พื้นที่โล่ง พื้นที่
เกษตรกรรม และพื้นที่ชุมชน

ลักษณะ เป็นนกที่มีสีส้มสวยงาม และเสียง
ร้องไพเราะ ปากเล็กสีดำ มีตาสีดำ ใต้ตามีสี
แดง ตรงแก้มและคอจนถึงหน้าอกจะมีสีขาว
มีขนสีขาวกับสีดำที่มีอยู่ทั่วทั้งตัว ขนส่วนหัว
สีดำจะตั้งโด่งเป็นเหมือนหนอตั้งอยู่บนหัวสูง
ขึ้นไปเหมือนหัวโขน

อาหาร ผลไม้ ตัวหนอน และแมลงต่าง ๆ

นกเค้าแมว

ASIAN BARRED OWLET

60. นกเค้าแมว

ชื่อภาษาอังกฤษ Asian Barred Owlet

ชื่อวิทยาศาสตร์ Glaucidium cuculoides

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ แหล่งที่อยู่อาศัยพื้นที่เกษตรกรรม ไร่ร้าง ป่าโปร่ง
ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง ป่าสวนสาธารณะ

ลักษณะ เป็นนกขนาดกลางที่มีลำตัวกลมป้อม ตาโตม่านตาสีเหลือง
นัยน์ตาดำ ปากสีเหลืองงอแง ขูดขนโดยรวมมีสีน้ำตาล สลับกับลายสี
ขาว ขาสั้นใหญ่ มีเล็บที่แหลมคม

อาหาร หากินในเวลากลางคืน กินสัตว์ขนาดเล็ก เช่น หนอน จิ้งจก หนู
และแมลงต่าง ๆ

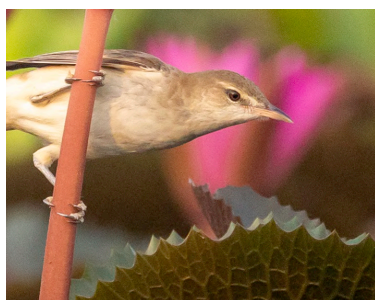

นกกระจับหน้าสีเรียบ

PLAIN PRINIA

61. นกกระจิบหญ้าสีเรียบ

ชื่อภาษาอังกฤษ Plain Prinia

ชื่อวิทยาศาสตร์ Prinia inornata

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ทุ่งหญ้า ก่อตันฝื่อ ก่อตันธูปฤๅษี

ลักษณะ คีบยาวสีขาว หัวและลำตัวด้านบน

น้ำตาล ลำตัวด้านล่างขาวแกมน้ำตาลเหลือง

ปลายหางด้านล่างขลิบน้ำตาลเข้มและขาว

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกกระเจี๊บบรรณดา

COMMON TAILORBIRD

62. นกกระจิบธรรมดา

ชื่อภาษาอังกฤษ Common Tailorbird

ชื่อวิทยาศาสตร์ Orthotomus sutorius

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ สวนผลไม้ พื้นที่การเกษตร และสวนสาธารณะ

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดเล็กมาก หน้าผากสีน้ำตาลแดง บริเวณหัวตาและคิ้วสีเนื้อ ลำตัวด้านบนสีเขียวแกมเหลือง ด้านล่างลำตัวสีเนื้ออ่อน บริเวณอกและคอหอยมีขนสีเข้ม

แหล่งที่พบ พบตามป่าโปร่ง ทุ่งหญ้า และสวนผลไม้ มักกระโดดไปตามต้นไม้ มักทำรังตามต้นไม้

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกกระเจี๊ยบหน้าอกเทา

GREY-BREASTED PRINIA

63. นกกระजิบหน้าอกเทา

ชื่อภาษาอังกฤษ Grey-breasted Prinia

ชื่อวิทยาศาสตร์ Prinia hodgsonii

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ป่าละเมาะ สวนผลไม้ พื้นที่
การเกษตร และสวนสาธารณะ

ลักษณะ ปากเล็ก หัวสีเทา คอสีขาว อกสีเทา
ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล แข็งและตีนสีเนื้อ และ
หางสั้น

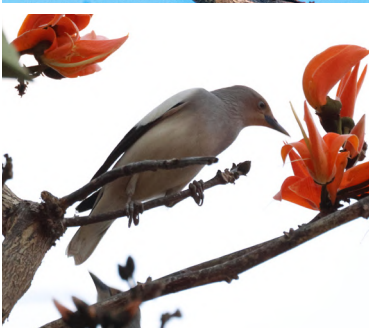
อาหาร แมลง และตัวหนอนและน้ำหวานดอกไม้

นกทิงโครงใบกลุห้วเทา

CHESTNUT-TAILED STARLING

64. นกกิ่งไคร้เกลบหัวเทา

ชื่อภาษาอังกฤษ Chestnut-tailed Starling

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Sturnia malabarica*

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบเกาะกลุ่มจำนวนมากบนต้นไม้

แห้งตายบริเวณลานจอดรถโรงพยาบาลศูนย์

สกลนคร และบริเวณต้นไม้ในเขตบ่อบำบัด

น้ำเสียเทศบาลสกลนคร

ลักษณะ ปากเหลืองโคนปากฟ้าแกมเทา

หัวเทาแกมขาว ตาสีขาวถึงสีน้ำเงินจาง โคน

ปากสีน้ำเงินแกมเทา ปลายสีเหลืองสด หลัง

เทาเข้ม ออกและลำตัวด้านล่างน้ำตาลอ่อนแกม

เทา สีข้างและขนหางคู่บนออกน้ำตาลแดง

อาหาร แมลง และตัวหนอนและน้ำหวานดอกไม้

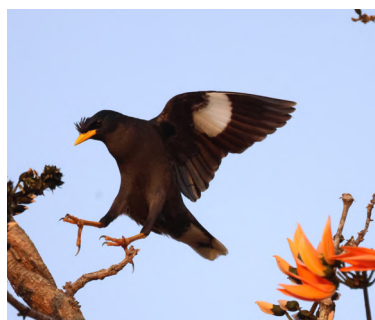

นกเอี้ยงสาลิทา

COMMON MYNA

นกเอี้ยงนกหงือกหงาส

65. นกเอี้ยงสาลิทา หรือ นกสาลิทา

ชื่อภาษาอังกฤษ Common Myna

ชื่อวิทยาศาสตร์ Acridotheres tristis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบตามทุ่งโล่ง หากินเป็นคู่หรือฝูง หากินตามพื้นดิน

ลักษณะ หัวและคอสีดำ ปากและหนังรอบตาสีเหลือง ลำตัวสีน้ำตาล ขอบปีกและปลายหางสีขาว หน้าอก, ท้อง และก้นสีน้ำตาลอ่อน ตัวผู้และตัวเมียคล้ายคลึงกัน ปีกบนมีแถบขาวเป็นวงใหญ่ บางตัวหัวอาจล้นเห็นหนังสีเหลือง นกเอี้ยงสาลิทาเป็นนกอีกชนิดหนึ่งที่นิยมเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง

อาหาร กินเมล็ดธัญพืชเป็นอาหาร แมลงต่าง ๆ และสัตว์ขนาดเล็ก

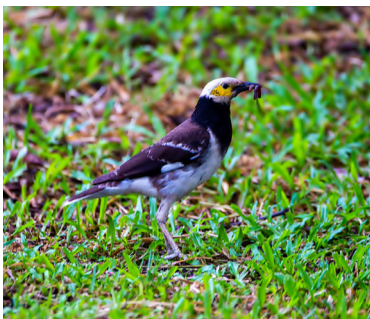

นกทิงโครคอดำ

BLACK-COLLARED STARLING

66. นกกิ่งไคร้คอดำ หรือ นกเอี้ยงไคร้

ชื่อภาษาอังกฤษ Black-collared Starling
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gracupica nigricollis*
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ อาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง หากินตามพื้นดิน อาศัยในแหล่งเกษตรกรรม สวนสาธารณะและชุมชนเมือง
ลักษณะ เป็นนกที่มีรูปร่างอ้วนป้อม ตัวผู้และตัวเมียมีลักษณะคล้ายกัน มีปากสีดำ หัวสีขาว มีหนังรอบตาสีเหลือง คอสีดำ ปีกและลำตัวด้านบนสีเทา มีแถบสีขาวพาดขวางบริเวณอก, ท้อง, ก้น, สะโพกและปลายหางสีขาว เป็นนกที่สามารถเลียนเสียงมนุษย์ได้ จึงมีการนำมาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง

อาหาร กินเมล็ดธัญพืชเป็นอาหาร และกินแมลงและสัตว์ขนาดเล็ก

นกเอี้ยงหงอน

WHITE-VENTED MYNA

67. นกเอี้ยงหงอน

ชื่อภาษาอังกฤษ White-vented Myna

ชื่อวิทยาศาสตร์ Acridotheres grandis

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ทุ่งหญ้าโล่งหรือบริเวณทุ่งหญ้า
เลี้ยงสัตว์

ลักษณะ ขนลำตัวดำ ตาน้ำตาลแดงเข้มเกือบดำ
ปากเหลือง หน้าผากมีหงอนยาวและชี้ฟู ยาว
เด่นชัด ปากสีเหลืองสด แข็งและตินสีเหลือง
อาหาร หาได้เดือน แผลง หรือเมล็ดพืชกินบน
พื้น นอกจากนี้ยังกินผลไม้สุกและน้ำหวานจาก
ดอกไม้ บางครั้งเกาะอยู่บนหลังควาย เพื่อจะ
จิกกินแมลงที่มากเกาะควายเป็นอาหาร

นกพิราบฟ้า

ROCK PIGEON

68. นกพิราบป่า

ชื่อภาษาอังกฤษ Rock Pigeon, Feral Pigeon

ชื่อวิทยาศาสตร์ Columba livia

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ ไม่เป็นสัตว์ป่า
คุ้มครอง

แหล่งที่พบ ชอบเกาะต้นไม้ตามสวนสาธารณะ

ลักษณะ ลำตัวโดยรวมสีเทาอ่อน มีแถบหน้าสีดำ

สองแถบบนปีก คอมีปื้นสีเหลืองเขียวและม่วง

อาหาร เมล็ดพืช เมล็ดธัญพืช ผลไม้

นกกาขนบ้าน

ORIENTAL MAGPIE ROBIN

69. นกกางเขนบ้าน

ชื่อภาษาอังกฤษ Oriental Magpie Robin
ชื่อวิทยาศาสตร์ Copsychus saularis
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ชอบเกาะต้นไม้ตามสวนสาธารณะ
ลักษณะ มีขนาดเล็กไม่ใหญ่นัก ส่วนบนลำตัวสีดำ
เงา ส่วนล่างตั้งแต่หน้าอกลงไปจะเป็นสีขาว
หม่น ไตหางและข้างหางมีสีขาว ปีกมีลายพาด
สีขาวทั้งปีก หากินแมลงตามพุ่มไม้ เป็นนกที่
ร้องเสียงไพเราะ ขณะที่หาอาหารบนต้นไม้ มัก
จะกระดกหางขึ้นลง
อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

ហ្លួងស្វាយ

WHITE-RUMPED SHAMA

70. นกกางเขนดง

ชื่อภาษาอังกฤษ White-rumped Shama
ชื่อวิทยาศาสตร์ Copsychus malabaricus
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ดอนสวรรค์

ลักษณะ ลักษณะโดยทั่วไปของนกกางเขนดง
จะมีปากหนา ตรง ส่วนปลายของปากบมนุ่ม
ลงเล็กน้อย ความยาวของปากมากกว่าครึ่ง
ของความยาวหัว มีขนแข็ง สั้น ที่มุมปาก
มีปีกมนกลม กระโดดได้อย่างคล่องแคล่ว
มีสีขนบริเวณท้องเป็นสีแดงอมน้ำตาลสดใส
และมีสัดส่วนหางยาวกว่าปีกและลำตัวมาก
มีเสียงร้องที่ไพเราะ

อาหาร หนอน และแมลงต่างๆ

นกยอดหญ้าหัวดำ

AMUR STONECHAT

71. นกยอดหญ้าหัวดำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Amur Stonechat

ชื่อวิทยาศาสตร์ Saxicola stejnegeri

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ตามกอข้าวและชายฝั่งรอบหนองหาร

ลักษณะ พบได้ทั่วไปตามพื้นที่ชุ่มน้ำริมฝั่ง

หนองหาร ตัวผู้ หัวสีดำ ข้างคอสีขาว ออก และ

ท้องสีน้ำตาลแกมส้มโดยสีบริเวณอกจะเข้มกว่า

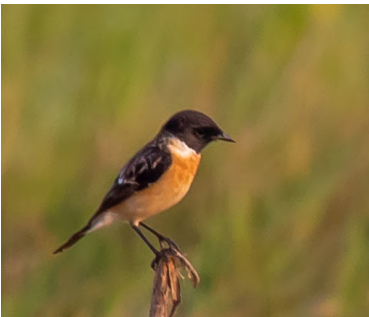
สีบริเวณท้อง ปีกสีดำ ตะโพกขาว หางดำ

ตัวเมีย กระหม่อม และหลังสีน้ำตาล มีลาย

ขีดสีเข้มกระจายทั่ว คอสีจาง ท้องสีน้ำตาล

แกมส้มจาง ๆ

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกยอดหญ้าสีดํา

PIED BUSHCHAT

72. นกยอดหญ้าสีดำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Pied Bushchat
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Saxicola caprata*
สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ตามกอบัว และชายฝั่งรอบ ๆ
หนองหาร

ลักษณะ ขนลำตัวดำ ตัดกับตะโพกและแถบ
ปีกขาว เห็นชัดขณะบิน ตัวเมีย : ขนลำตัว
น้ำตาลเข้ม ลำตัวด้านบนและอกมีลายขีดสี
คล้ำ ตะโพกน้ำตาลแดง

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกกันปลือกเหลือง

OLIVE-BACKED SUNBIRD

73. นกกินปลีอกเหลือง

ชื่อภาษาอังกฤษ Olive-backed Sunbird
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cinnyris jugularis*
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ต้นไม้ในสวนสาธารณะ
ลักษณะ ตัวผู้ หัว และลำตัวด้านบนสีเขียวแกมเหลือง คอ และอกส่วนบนสีน้ำเงินเหลือบต่อด้วยแถบแคบ ๆ สีน้ำตาลแกมแดง และล่างสุดเป็นแถบสีดำแคบ ๆ ท้อง และขนคลุมโคนหางด้านล่างสีเหลืองสด
ตัวเมีย มีคิ้วสีเหลืองจาง ๆ หัว และลำตัวด้านบนสีเขียวแกมเหลือง หางสีดำ ลำตัวด้านล่างสีเหลืองสด
อาหาร กินน้ำหวานในดอกไม้เป็นอาหารหลัก และบางครั้งก็กินแมลง

นกทับนปลีคอสีน้ำตาล

BROWN-THROATED SUNBIRD

74. นกกินปลีคอสีน้ำตาล

ชื่อภาษาอังกฤษ Brown-throated Sunbird
ชื่อวิทยาศาสตร์ Anthreptes malacensis
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ เขตเมือง สวนสาธารณะ สวนผลไม้
และพื้นที่เกษตรกรรม

ลักษณะ หัวถึงหลังตอนบนเขียวเข้มเหลือบ
เป็นมัน ข้างแก้มและค่อน้ำตาล กลางคอจาง
หรือแกมขาวกว่าส่วนอื่น แแถบหนวดและไหล่
ม่วงเหลือบเป็นมัน โคนปีกน้ำตาลแดง ตะโพก
น้ำเงินแกมม่วงเหลือบเป็นมัน หางเขียวคล้ำ
ลำตัวด้านล่างเหลือบเข้ม

อาหาร กินน้ำหวานในดอกไม้เป็นอาหารหลัก
และแมลงต่าง ๆ

นกจับแมลงสีคล้ำ

DARK-SIDED FLYCATCHER

 75. นกจับแมลงสีคล้ำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Dark-sided Flycatcher
ชื่อวิทยาศาสตร์ Muscicapa sibirica
สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ต้นไม้ในสวนสาธารณะ พื้นที่
การเกษตร

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ปากสั้นดำ หัวและ
ลำตัวด้านบนเทาแกมน้ำตาล กลางคอและข้าง
คอยาว ขนช่วงอกสีเทาแกมน้ำตาล มีลายขีด
ที่ท้อง ท้องตอนล่างและกันขาว หางสั้นสีเทา
แกมน้ำตาล ขาและตีนสีดำ
อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

นกกระจอกใหญ่

HOUSE SPARROW

76. นกกระจอกใหญ่

ชื่อภาษาอังกฤษ House Sparrow

ชื่อวิทยาศาสตร์ Passer domesticus

สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ ไม่เป็นสัตว์ป่า
คุ้มครอง

แหล่งที่พบ อาศัยอยู่ตามทุ่งโล่ง นาข้าว
เขตชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม

ลักษณะ ตัวผู้ กระหม่อม ลำตัวด้านล่าง และ
ตะโพกสีเทา คอ ออก และแถบคาดตาสีดำ
มีแถบหน้าสีน้ำตาลแกมแดงลากจากท้ายตาถึง
ข้างหัว ปีกและหลังสีน้ำตาลแกมแดงมีลายขีด
สีดำแทรก หางสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ

ตัวเมีย คล้ายนกกระจอกตาลตัวเมีย ลำตัว
ด้านล่างสีน้ำตาลแกมเหลือง หลังมีลายขีดสีดำ
อาหาร เมล็ดข้าวเปลือก เมล็ดหญ้า ธัญพืช
แมลง และตัวหนอนต่าง ๆ

ນກຣະຈອກຕາ

PLAIN-BACKED SPARROW

77. นกกระจอกตาล

ชื่อภาษาอังกฤษ Plain-backed Sparrow
 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Passer flaveolus*
 สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
 สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
 แหล่งที่พบ พบตามทุ่งโล่ง แหล่งกสิกรรม
 ชุมชน มักเกาะตามกิ่งไม้ กอหญ้า ก่อวัชพืช
 ลักษณะ นกเพศผู้หลังน้ำตาลแดงไม่มีลาย
 หลังตาถึงข้างหัวน้ำตาลแดง กระหม่อมและ
 หลังตอนบนเทา คอดำ แก้มและลำตัวด้านล่าง
 เหลืองอ่อน นกเพศเมียมีลักษณะปาก
 สีเนื้อหัวและลำตัวน้ำตาลแกมเทา มีคิ้วสีจาง
 กว่า ปีกและหลังน้ำตาลแกมเหลืองอ่อน
 คล้ายนกกระจอกใหญ่ตัวเมีย แต่หลังไม่มีลาย
 ลำตัวด้านล่างเหลืองอ่อนแกมน้ำตาล
 อาหาร กินข้าวเปลือกธัญพืช เมล็ดหญ้า และ
 เมล็ดพืชต่าง ๆ

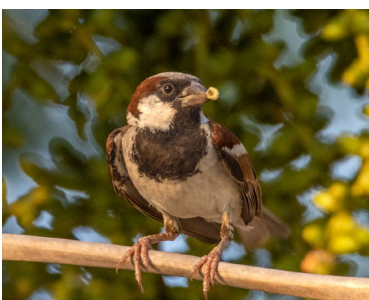

นกกระจอกบ้าน

EURASIAN TREE SPARROW

78. นกกระจอกบ้าน

ชื่อภาษาอังกฤษ Eurasian Tree Sparrow
ชื่อวิทยาศาสตร์ Passer montanus
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ ไม่เป็นสัตว์ป่า
คุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบได้ทั่วไปทั้งในสวนสาธารณะ
และชุมชน

ลักษณะ มีสีน้ำตาลเข้มที่กระหม่อมและ
หลังคอ แก้มสีขาวมีจุดดำบนแก้มแต่ละข้าง
นกกระจอกทั้งสองเพศมีชุดขนคล้ายกัน
นกวัยอ่อนมีสีขนจืดกว่านกที่โตเต็มที่
นกกระจอกบ้านทำรังไม่เป็นระเบียบในโพรง
ธรรมชาติ ตามอาคาร

อาหาร เมล็ดข้าวเปลือก วัชพืช และเมล็ด
หญ้าเป็นอาหาร นอกจากนี้ยังกินแมลง
ตัวหนอน และสัตว์ขนาดเล็ก

ນັກຮະຈາບຣຣມດາ

BAYA WEAVER

79. นกกระจาบบรรณดา

ชื่อภาษาอังกฤษ Baya Weaver

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ploceus philippinus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ทำรังตามต้นไม้ที่ดอนโพธิ์ ทำรังตามต้นรูปไข่รอบ ๆ หนองหาร

ลักษณะ ตัวผู้ชุดขนผสมพันธุ์ ปากสีดำทรงกรวยยาว บริเวณหน้า และคอสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ ออกสีน้ำตาล กระหม่อมสีเหลืองสด ท้อง และขนคลุมโคนหางด้านล่างสีน้ำตาลอ่อน แข็ง และตีนสีชมพูอ่อน ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเข้ม ตัวผู้ และตัวเมียชุดขนนอกฤดูผสมพันธุ์ ปากสีเนื้อทรงกรวยยาว คิ้ว วงรอบหน้า และลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมเหลือง ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลมีลายขีดสีเข้มบริเวณหลัง ปีกดำขอบขนแต่ละเส้นสีจาง ตะโพกสีน้ำตาล เป็นนกที่สร้างรังด้วยการนำหญ้ามาสานอย่างประณีตเป็นรูปน้ำเต้า คอยาว มักสร้างเป็นหมู่ ตัวผู้จะสร้างรังให้เสร็จเป็นบางส่วนก่อนแล้วให้ตัวเมียตรวจดูรังแล้วแสดงการยอมรับกับตัวผู้เมื่อจับคู่แล้ว จะช่วยกันสร้างรังให้เสร็จโดยเพิ่มปล่องทางเข้า

อาหาร เมล็ดข้าวเปลือก ธัญพืช และเมล็ดหญ้าเป็นอาหาร นอกจากนี้ยังกินแมลง ตัวหนอน และสัตว์ขนาดเล็ก

นกกระเจาทอง

ASIAN GOLDEN WEAVER

80. นกกระจาบทอง

ชื่อภาษาอังกฤษ Asian Golden Weaver

ชื่อวิทยาศาสตร์ Ploceus hypoxanthus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ อาศัยอยู่ตามนาข้าว ทุ่งโล่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ มักหากินรวมกันเป็นฝูงปะปนกับนกกระจาบทอง และนกกระจาบทองชนิดอื่น ๆ

ลักษณะ ปากเป็นทรงกรวยสั้น ตัวผู้ชุดขนฤดูผสมพันธุ์ หน้า และใต้คอสีดำ กระหม่อม ท้ายทอย และลำตัวด้านล่างสีเหลืองสด ตะโพกและขนคลุมโคนหางด้านบนสีเหลือง หางสีน้ำตาลเข้ม ตัวผู้และตัวเมียชุดขนนอกฤดูผสมพันธุ์ ปากสีจาง คิ้วและข้างคอสีน้ำตาลแกมเหลือง ปีกสีดำขอบสีจาง ทำรังตามต้นไม้พุ่มไม้หรือดงกกตามชายน้ำ รังเป็นทรงกลม

อาหาร ข้าวเปลือก ธัญพืช และเมล็ดหญ้าเป็นอาหาร นอกจากนี้ยังกินแมลงและตัวหนอน

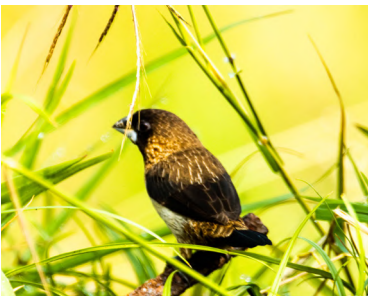
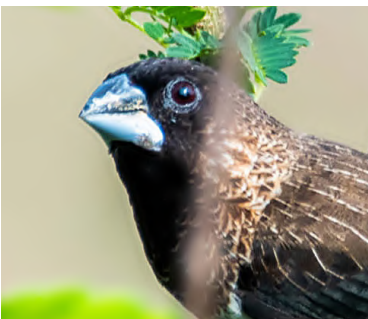

นกกระต๊าดตะโพกขาว

INDOCHINESE ROLLER

81. นกกระตีดตะโพกขาว

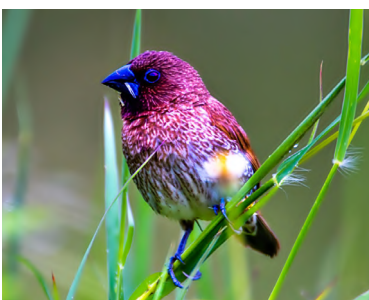
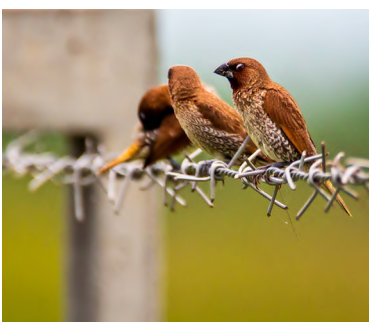

ชื่อภาษาอังกฤษ White-rumped Munia
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lonchura striata*
สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ พุ่มหญ้าที่กำลังออกดอกและเมล็ด
ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ตัวเต็มวัย ปาก
ทรงกรวยสั้นปากบนสีดำปากล่างสีเทา ใต้คอ
แก้มและอกมีสีน้ำตาล หัวมีลายเกล็ด ออก หลัง
ขนคลุมโคนหางด้านบนและด้านล่างสีน้ำตาล
ท้องและตะโพกสีขาวแกมเทา หางสีดำ
อาหาร เมล็ดธัญพืช เมล็ดหญ้าและแมลงต่าง ๆ

นกกระตีดขี้หนู

SCALY-BREASTED MUNIA

82. นกกระตีดขี้หมู

ชื่อภาษาอังกฤษ Scaly-breasted Munia

ชื่อวิทยาศาสตร์ Lonchura punctulate

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พุ่มหญ้าที่กำลังออกดอกและเมล็ด

ลักษณะ เป็นนกที่มีขนาดเล็กชอบอยู่และมัก

ออกหากินเป็นฝูง ปากดำ หัว ออก และลำตัว

ด้านบนน้ำตาลเข้ม มีขนเป็นลายคล้ายเกล็ด

ที่หน้าอกและหน้าท้อง ตัวเต็มวัยครึ่งตัวบน

มีสีน้ำตาล จะงอยปากสั้นหนาและแหลมมีสี

เข้ม จะสื่อสารกันด้วยเสียงร้องแหลมคล้าย

นกหวีดบางครั้งอาจจะอยู่ร่วมกับนกกระตีด

สายพันธุ์อื่น

อาหาร เมล็ดธัญพืช เมล็ดหญ้า และแมลงต่าง ๆ

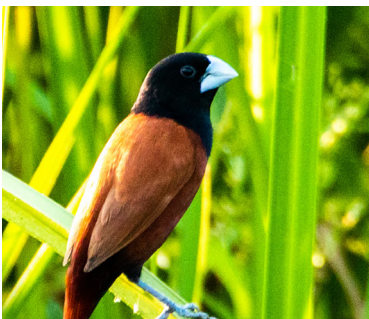

นกกระตีดสีอิฐ

CHESTNUT MUNIA

83. นกกระตีดสีอิฐ

ชื่อภาษาอังกฤษ Chestnut Munia
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lonchura atricapilla*
สถานภาพตามกฎหมาย นกประจำถิ่น
สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ทุ่งหญ้าที่กำลังออกดอกและเมล็ดตก
 หากินร่วมกับนกกระตีดขี้หมู
ลักษณะ นกประจำถิ่นที่พบได้ทั่วไปริมฝั่งหนอง
 หาร ปากเทาแกมฟ้า หัวและอกดำ ตัดกับขนลำ
 ตัวสีน้ำตาลแดง กลางท้องและก้นน้ำตาลเข้มเกือบ
 ดำ อาหารคือเมล็ดดอกหญ้าและเมล็ดข้าวในนา
 ข้าว นกกระตีดสีอิฐมีปากที่อวบหนา ซึ่งปากรูป
 ร่างนี้ถูกออกแบบมาเพื่อการขบกัด และบีบเอา
 เนื้อในเมล็ดหญ้าเมล็ดข้าวให้ออกมาจากเปลือก
 แข็งๆ เราจึงมักพบนกกระตีดสีอิฐและผองเพื่อน
 นกกระตีดของเขาได้ง่ายตามท้องทุ่งท้องนา หรือ
 สนามหญ้าร้าง
อาหาร เมล็ดธัญพืช และเมล็ดหญ้า

นกอุ้มบาตร

WHITE WAGTAIL

84. นกอุ้มบาตร

ชื่อภาษาอังกฤษ White Wagtail

ชื่อวิทยาศาสตร์ Motacilla alba

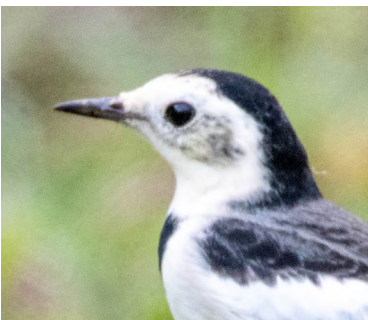
สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พื้นที่โดยรอบ ๆ หนองหารที่เป็นพื้นที่เปิดโล่งโดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำ

ลักษณะ ขนลำตัวสลับดำเด่นชัด หลังสีดำหรือเทา ลักษณะแตกต่างกันไปตามชนิดย่อยและอาจจำแนกเป็นชนิดที่แตกต่างกันดังนี้ ตัวผู้ ลำตัวด้านล่างขาว กระหม่อม ท้ายทอย ลำตัวด้านบน และแถบอกดำ ขนคลุมปีกด้านบน และขอบขนโคนปีกขาว ขอบหางขาว ฤดูผสมพันธุ์ แถบดำที่อกใหญ่ขึ้น ขอบตอเนื่องกับสีดำข้างอก ตัวเมีย คล้ายตัวผู้แต่ลำตัวด้านบนเทา หน้าผากคิ้ว คางและคอตอนบนขาว ขนคลุมหู คอ และแถบอกดำ ฤดูผสมพันธุ์คางและอกดำ

อาหาร หนอง และแมลงต่าง ๆ

นกเด้าลมหลังเทา

GREY WAGTAIL

85. นกเต้าลมหลังเทา

ชื่อภาษาอังกฤษ Grey Wagtail

ชื่อวิทยาศาสตร์ Motacilla cinerea

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พื้นที่ชายเลนรอบ ๆ หนองหาร

ลักษณะ คิ้วเรียวยาวสีขาว หัวและลำตัวด้านบน

เทา ปีกสีดำมีลายจากขอบ ขนตรงปลาย

โคนปีกขาว คอขาว ท้องแกมเหลืองและเข้ม

ขึ้นที่ก้น ตะโพกเหลืองสามารถเห็นได้ชัดเจน

ขณะพีนกกำลังบิน หางมีลักษณะเรียวยาว

สีดำขอบหางคู่นอกขาว ขณะบินปีกมีแถบขาว

อาหาร หนอน ไม้ไผ่เดือน และแมลงต่าง ๆ

นกเด้าลมเหลือง

EASTERN YELLOW WAGTAIL

86. นกเด้าลมเหลือง

ชื่อภาษาอังกฤษ Eastern Yellow Wagtail
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Motacilla tschutschensis*
สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ ตามพื้นที่ชุ่มน้ำ ชายน้ำ นาข้าว
ที่มีเลน และน้ำขังแฉะ

ลักษณะ คล้ายนกเด้าลมหลังเทา แต่ขณะบิน
ไม่มีแถบขาวที่ปีก ปากเล็กแหลม ตาสีดำ ตะโพก
และหลังมีสีเหลือง หางสั้น ขนลำตัวด้านบน
น้ำตาลแกมเขียว ขนลำตัวด้านล่างมีสีขาวแกม
เหลืองถึงเหลืองสด

อาหาร หนอน ไล่เดือน และแมลงต่าง ๆ

นกเค้าดินทุ่งเล็ก

PADDYFIELD PIPIT

87. นกเต้าดินทุ่งเล็ก

ชื่อภาษาอังกฤษ Paddyfield Pipit

ชื่อวิทยาศาสตร์ Anthus rufulus

สถานภาพตามฤดูกาล นกประจำถิ่น

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ ตามทุ่งโล่งที่ไม่แฉะมากนัก

ลักษณะ ลำตัวน้ำตาล โคนปากล่างสีเหลือง

คอมักเป็นสีน้ำตาลอ่อนใกล้เคียงกับอก

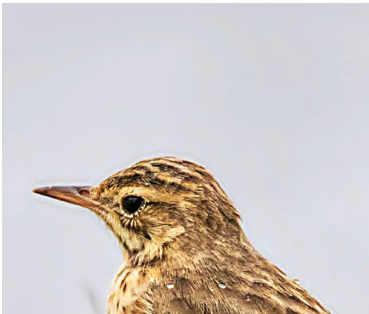
ลำตัวด้านล่างมักมีลายหนาแน่นเฉพาะที่อก

ท้องขาว แก้มสีน้ำตาลอ่อน คีวขาวยาวไปถึง

ข้างคอ ขาสีชมพู

อาหาร หนอน ไส้เดือน และแมลงต่าง ๆ

ตามพื้นหญ้า

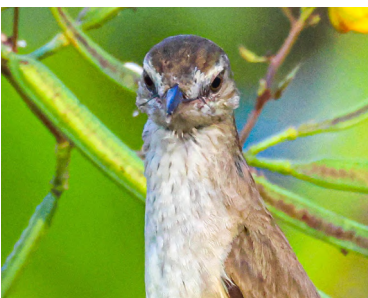
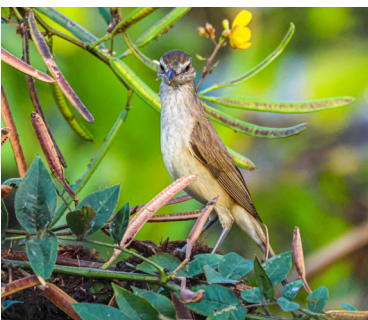
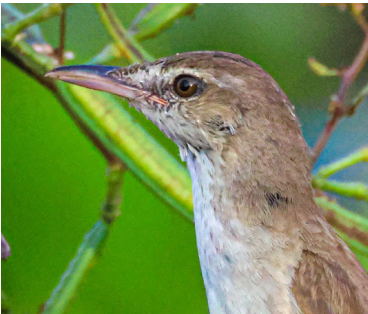

นกพงพวนรำลึก

ORIENTAL REED WARBLER

88. นกพงพันธุ์ญี่ปุ่น

ชื่อภาษาอังกฤษ Oriental Reed Warbler
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Acrocephalus orientalis*
สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง
แหล่งที่พบ อาศัยในดงหญ้าสูง ดงกก ดงอ้อ
ทุ่งนา พื้นที่เกษตรกรรม

ลักษณะ นกพงขนาดใหญ่ มองผิวเผินคล้าย
นกปรอดสวน ปากค่อนข้างยาว ปากล่างสี
เนื้อ ปลายสีคล้ำ มีคิ้วยาวสีขาวจางลากเลย
ท้ายตา ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียว คอ
และลำตัวด้านล่างสีขาว หางสีน้ำตาลปลาย
หางมีแต้มขาว

อาหาร หากินโดยการกระโดดไปตามดงพืช
หรือต้นไม้ในระดับกลางถึงล่าง

ကညီလူ

BLACK – CROWNED NIGHT HERON

89. นกแขวก

ชื่อภาษาอังกฤษ Black – crowned Night Hero

ชื่อวิทยาศาสตร์ Nycticorax nycticorax

สถานภาพตามฤดูกาล ประจำถิ่น/นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พบตามทุ่งโล่ง มักเกาะตามกิ่งไม้ ป่าละเมาะ

ลักษณะ เป็นนกขนาดกลาง ปากแหลมสีดำ หัวมีขนาดใหญ่ นัยน์ตาสีดำ รอบม่านตาสีน้ำตาลอมแดง หัวและลำตัวเป็นสีน้ำเงินหม่น ท้องสีขาว ออกสีเทา ในฤดูผสมพันธุ์มีขนสีขาวเส้นเล็ก ๆ และยาว 2-3 เส้นออกมา จากท้ายทอยลักษณะเป็นหงอน

อาหาร ออกหากินในเวลากลางคืน กินสัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็กต่าง ๆ และแมลงต่าง ๆ

นกคึดคูขาวดำ

PIED CUCKOO

90. นกคัตคูขาวดำ

ชื่อภาษาอังกฤษ Pied Cuckoo

ชื่อวิทยาศาสตร์ Clamator jacobinus

สถานภาพตามฤดูกาล นกอพยพ

สถานภาพด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าคุ้มครอง

แหล่งที่พบ พื้นที่เปิดโล่งในที่ราบริมหนองหาร

ลักษณะ หงอนยาว ปากโค้ง ลำตัวด้านล่าง

ขาว ลำตัวด้านบน ปีก และหางดำ ปลายหาง

ขาว ปีกมีแถบขาวเห็นชัดเจนขณะบิน

อาหาร หนอน และแมลงต่าง ๆ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

1. จารุจินต์ นิตะภักดิ์. (2561). คู่มือศึกษาธรรมชาติหมอบุญส่ง เลอะกุล: นกเมืองไทย. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
2. มงคล วงศ์ภาพสินธุ์. เพื่อนนก เหล่านกเล่าเหยื่อในประเทศไทย.
3. มงคล วงศ์ภาพสินธุ์. สะพายกล้องส่องนก
4. รุ่งโรจน์ จุกมงคล. (2545). คู่มือนก.—กรุงเทพฯ : สารคดี, สำนักพิมพ์สารคดี บริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด.
5. วิกีพีเดีย สารานุกรม. <https://th.wikipedia.org/>
6. <https://birdiaries.com/>
7. <https://ebird.org/>
8. <http://www.lowernorthernbird.com/> (Birds of the Lower Northern Thailand)
9. <http://123.242.166.5/webnkw/nsinfo/generaldata/index.php>
(กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์)
10. https://chm-thai.onep.go.th/?page_id=6441 (EAAFP – Thailand)
11. <https://phufay.go.th/> สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
12. <https://www.verdantplanet.org/articles/protectedanimal/> โลกสีเขียว

ชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติ

